

Vuosikertomus 1995

INSTRUMENTARIUM

Sisältö

Konserni lyhyesti 2
 Liiketoiminta-alueet 3
 Toimitusjohtajan katsaus 4
 Anestesia ja tehohoito 6
 Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet 10
 Optiikka 14
 Erillisyksiköt 18
 Hallituksen toimintakertomus 20
 Tuloslaskelma 24
 Rahoituslaskelma 25
 Tase 26
 Tilinpäätöksen liitetiedot 28
 Voitonjako 39
 Tilintarkastuskertomus 39
 Hallintoneuvoston lausunto 39
 Hallintoelimet ja tilintarkastajat 40
 Viisivuotistilastoa 41
 Osakkeet ja osakkeenomistajat 42
 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet 46
 U.S. GAAPin mukainen tulos ja oma pääoma 47
 Osoitteet 51

Varsinainen yhtiökokous

on torstaina 28.3.1996 klo 16.00 Instrumentarium Oy:n pääkonttorissa, Kuortaneenkatu 2, Helsinki. Osakkeenomistajien, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on oltava merkittyinä Osakekeskusrekisterin pitämään yhtiön omistajaluetteloon viimeistään maanantaina 18.3.1996 ja ilmoittauduttava viimeistään maanantaina 25.3.1996 klo 16.00 puh. (90) 394 1404. Osakkeenomistajat, jotka eivät ole vielä vaihtaneet osakkeitaan arvo-osuuksiksi, saavat ohjeet yhtiökokoukseen osallistumisesta ylläolevasta puhelinnumerosta.

Taloudellinen informaatio

Instrumentarium Oy julkaisee vuoden 1996 aikana suomeksi ja englanniksi kaksi osavuosi-katsausta. Tammi–huhtikuun katsaus julkaistaan 6.6.1996 ja tammi–elokuun katsaus 4.10.1996. Ennakkotiedot tilivuodelta 1996 julkaistaan helmikuussa 1997.

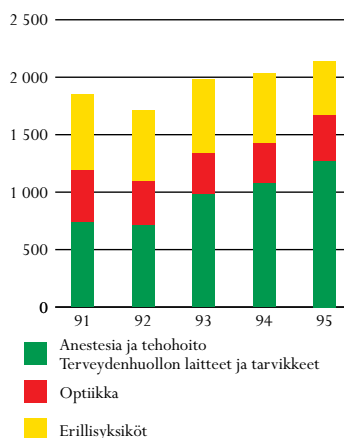
Julkaisuja voi tilata osoitteella Instrumentarium Oy, Sijoittajayhteydet, PL 357, 00101 Helsinki, puhelimitse (90) 394 1401 tai faxilla (90) 146 4172.

Instrumentarium on terveydenhuoltoon keskittyvä monialakonserni, joka valmistaa ja markkinoi terveydenhuollon teknologiatuotteita kansainvälisillä markkinoilla sekä harjoittaa optiikan vähittäiskauppaa ja erikoistuotteiden tukkukauppaa Suomessa ja lähialueilla.

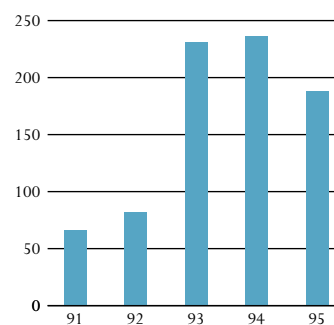
Mmk	1995	1994	+/- %
Liikevaihto	2 147,9	2 036,9	5,4
Ulkomainen liikevaihto	1 217,1	1 060,1	14,8
Liikevoitto	186,1	235,1	-20,8
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	225,2	233,7	-3,7
Satunnaiserät	-7,7	39,0	
Voitto ennen varauksia ja veroja	217,5	272,7	-20,2
Verot	78,7	76,3	3,1
Tilikauden voitto	139,6	193,9	-28,0
Taseen loppusumma	2 360,9	2 409,2	-2,0
Oma pääoma	1 507,6	1 428,2	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	15,2	16,4	
Omavaraisuusaste-%	65,1	61,8	
Tulos/osake, mk	8,17	8,32	-1,9
Osinko/osake, mk	2,80 *	2,80	0,0
Henkilöstö keskimäärin	2 559	2 351	8,8

* Hallituksen ehdotus.

Liikevaihto, Mmk

Liikevoitto, Mmk

LIIKETOIMINTA - ALUEET

Anestesia ja tehoahoito

DateX-Engströmin liiketoiminta suuntautuu anestesia- ja tehoahoitopotilaiden hoidon ja turvallisuuden parantamiseen. Ryhmä tarjoaa terveydenhuollon ammattilaisille tuotteita ja palveluja, joilla pyritään tehostamaan hoitoprosesseja ja saavuttamaan parempia hoitotuloksia. Tavoitteena on olla maailman johtava anestesian ja tehohoidon laitteiden, järjestelmien, tarvikkeiden ja palvelujen tuottaja.

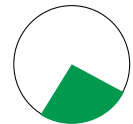

Osuus konsernin
liikevaihdosta
33 %

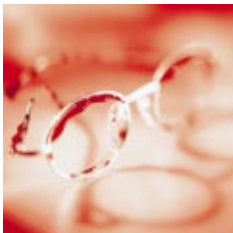

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Instrumentarium Imaging kehittää, valmistaa ja markkinoi diagnostisia kuvantamislaitteita lääketieteen ja hammaslääketieteen käyttöön. Merivaara kehittää, valmistaa ja markkinoi sairaala- ja hoitokotikalusteita sekä leikkauspöytiä, synnytysäskynkiä ja ensiapupaareja. Instrumed myy ja markkinoi lääketieteellisiä laitteita ja tarvikkeita sekä laboratoriovälineitä Suomessa. Medinovum markkinoi edullisia rinnakkaislääkevalmisteita Suomessa. Soxil S.p.A. myy lääketieteellisiä laitteita Italiassa ja Välimeren alueella. Medko Medical harjoittaa projektivientiä sekä Instrumentariumin valmistamien lääketieteellisten laitteiden vientiä Venäjälle ja Baltian maihin. LM-Dental valmistaa hammaslääkärin käsi-instrumentteja ja oheistuotteita, joita se markkinoi pääasiassa Suomessa ja Euroopassa.

Osuus konsernin
liikevaihdosta
26 %

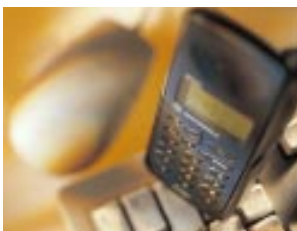

Optiikka

Instrumentariumin Optiikkaryhmä harjoittaa optiikan tuotteiden ja erikoispalvelujen vähittäismyyntiä Suomessa, Ruotsissa ja Virossa sekä kotiterveydenhoidon tuotteiden vähittäiskauppaa Suomessa. Ryhmällä on omat myymäläketjut mainituissa maissa.

Osuus konsernin
liikevaihdosta
19 %

Erillisyyksiköt

Instru Data Oy toimittaa tietotekniikan järjestelmiä, laiteratkaisuja ja niihin liittyviä palveluja sekä harjoittaa alan tukkukauppaa kansainvälisillä merkkituotteilla. Markkina-alueena ovat Suomen lisäksi Baltian maat ja Pietarin alue. Oy Bergenheim Yhtiöt Ab harjoittaa päivittäistavaroiden ja kosmetiikkatuotteiden maahantuontia ja valmistusta sekä niiden tukkukauppaa. Päämarkkinat ovat kotimaassa. Oy Tekno-Rema Ab harjoittaa langattoman viestinnän järjestelmien ja päätelaitteiden, kuten auto-, käsi- ja radiopuhelimien maahantuontia ja tukkukauppaa kotimaassa.

Osuus konsernin
liikevaihdosta
22 %

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Instrumentarium-konsernin tulos vuonna 1995 ei vastannut asetettua tavoitetta. Tulos osaketta kohti oli 8,17 markkaa, mikä on 1,9 % vähemmän kuin edellisenä vuotena. Liikevoitto aleni 20,8 % ja oli 186 milj. markkaa. Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja oli 225 milj. markkaa, mikä oli 3,7 % vähemmän kuin edellisenä vuotena. Tutkimukseen ja tuotekehitykseen käytettiin 113 milj. markkaa, mikä oli 17,9 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Myynnin ja markkinoinnin kulut kasvoivat 12,2 % edellisestä vuodesta ja olivat 602 milj. markkaa.

Tuloksen alenemiseen ovat vaikuttaneet kasvaneet panostukset tuotekehitykseen ja markkinointiin sekä jakelukanaviin. Terveystuotteiden laitteet ja tarvikkeet, optiikka ja erillisyyksiköt saavuttivat edellisvuoden tasoisen varsin tyydyttävän tuloksen. Eniten konsernin tulokseen vaikutti anestesian ja tehohoidon tuloksen aleneminen tyydyttäväksi aikaisemmalta hyvältä tasolta. Suomen markan vahvistuminen tärkeimpien vientimaittemme valuuttoihin nähden on osaltaan heikentänyt tulosta. Rahoitustuottojen kasvu on seurausta konsernin hyvästä likviditeetistä ja alentuneesta korkotasosta.

Kasvaneen tuotevalikoiman ansiosta Datex-Engströmin markkinapotentiaali on merkittävästi suurempi kuin aikaisemmin. Tuotekehityspanosta suunnataan anestesiavalvonnan ja anestesiakoneen lisäksi aiempaa enemmän tehohoidon potilasvalvonnan sekä anestesian ja tehohoidon tietojärjestelmien kehittämiseen. Tämä on Datex-Engströmin ja koko Instrumentariumin suurin haaste. Jatkuva oman toiminnan tehostaminen ja asiakkaittemme kustannustehokkuutta lisäävien tuotteiden kehittäminen pitävät kilpailukyvyyn hyvänä. Arvioin, että Datex-Engström pystyy saavuttamaan merkittävän markkina-aseman maailman anestesian ja tehohoidon laitemarkkinoilla.

Sairaalakalusteiden ja röntgenlaitteiden myynti kasvoi tyydyttävästi. Myyntiyhtiöiden toiminnassa on edelleen tehostamisen varaa. Projektivienti-yksikkö saattoi useita projekteja päätökseen, tilauskannan kehittyminen sen sijaan ei vastannut odotuksia. Merivaaran kalusteiden ja Instrumentarium Imagingin röntgenlaitteiden jatkuva kehittäminen ja valmistuskustannusten alentaminen kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi varmistavat asemat supistuvilla markkinoilla.

Suomen terveydenhuollon markkinoilla toimivat Instrumed ja Medinovum menestyivät hyvin tyydyttävästi. Markkinaosuus laitemarkkinoilla aleni, mutta uusia tilauksia saatiin vuoden loppupuolella runsaasti. Edullisten rinnakkaislääkkeiden kysyntä kasvaa ripeästi. Medinovum lisää tuotevalikoimaansa, ja arvioimme sen markkinaosuuden edelleen kasvavan.

Optiikan vähittäiskaupassa Instrumentarium on alansa johtava yritys Suomessa. Tämän asemamme pidämme ammattimaisella ja ystävällisellä asiakaspalvelulla sekä aina uudistuvilla ja muodikkailla tuotteilla. Myymäläkonseptin soveltaminen Ruotsissa ja Virossa on hyvällä alulla, ja näemme mahdollisuuden lisätä osuuttamme näillä markkinoilla.

Erillisyyksiköihin kuuluvien yhtiöiden operatiivinen tehokkuus myynnissä ja jakelussa on niiden tärkein omassa hallinnassa oleva kilpailukeino. Maailman johtavien valmistajien tuotteet ovat tehokkuuden lisäksi kunkin yhtiön menestymisen perusta.

Instrumentarium on monialayhtiö, joka kohdentaa kehittämispanostuksensa eri liiketoiminta-alueittensa kasvu- ja tuottonäkymien mukaisesti. Suurin myynnin ja tuloksen kasvupotentiaali on anestesian ja tehohoidon laitteiden ja järjestelmien alueella. Muiden toimialojen vaatimat investoinnit ovat suhteellisesti pienempiä. Instrumentariumin maksuvalmius ja vakavaraisuus mahdollistavat kaikkien toimialojen tasapainoisen kehittämisen.

Päättynyt vuosi on osoittanut jälleen kerran, että yrityshankinnan jälkeinen uudelleenorganisointi on työläs ja aikaa vievä prosessi. Pidän sitä tarpeellisenä ja vaivan arvoisena kasvaneen markkinapotentiaalin takia.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 2,80 mk/osake, mikä olisi sama määrä kuin edellisenä vuotenakin. Osingon määrä olisi 34 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Kiitos osakkeenomistajille luottamuksesta Instrumentariumia kohtaan. Uskon, että sen parhaiten säilytämme myynnin ja tuloksen kasvuun pyrkivällä pitkäjänteisellä työllä.

Kiitos kaikille instrulaisille tyydyttävästä tuloksesta. Kiitos asiakkaillemme luottamuksesta työtämme ja tuotteitamme kohtaan.

Markku Talonen
Toimitusjohtaja

ANESTESIA JA TEHOHOITO

” Hoitohenkilökunta sekä muut terveydenhuollon päätöksenteosta vastaavat tarvitsevat kvantitatiivista tietoa potilaan koko sairaalassaoloajalta pystyäkseen seuraamaan hoidon laatua ja kustannuksia. Tämän vuoksi on syntynyt tarve kehittää anestesia- ja tehohoitoprosessin tiedonkeruuseen uutta teknologiaa, joka voidaan helposti liittää sairaalan muihin järjestelmiin.”

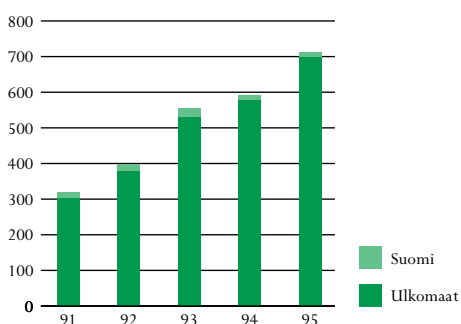
Rakennemuutoksia terveydenhuoltosektorilla

Vuoden 1995 aikana maailman terveydenhuoltomarkkinoiden volyyymi pysyi suhteellisen vakaana. Vaikka kasvu oli ilmeistä Itä-Aasian ja Latalalaisen Amerikan markkinoilla, mm. Saksassa ja muilla kehittyneillä markkinoilla tehdyt investointien leikkaukset tasoittivat lopputulosta.

Koko terveydenhuoltosektori elää muutosvaihetta. Vaikka eri maiden ongelmat ovat erilaisia, päämäärä on kaikkialla sama: kustannusten säästäminen ja toiminnan tehokkuuden parantaminen. Tämä suuntaus vaikuttaa voimakkaasti myös Datex-Engströmin anestesia- ja tehohoitolaitteiden ja -järjestelmien markkinoihin. Esimerkiksi USA:n ja Saksan terveydenhuoltojärjestelmät ovat nopeasti muuttumassa mm. uusien korvaussäännösten ja rahoitusrakenteiden myötä. Samalla myös ostajat ja ostotavat ovat muuttumassa. USA:ssa uudenlainen ajattelutapa on johtanut moniin uusiin terveydenhuollon palvelujen maksajien, tuottajien ja tarjoajien yhteenliittymiin. Saksassa uusi lainsäädäntö ennakoiki kauaskantoisia uudistuksia terveydenhuoltoalalla, ja suuret investoinnit ovat olleet jotakuinkin pysähdyksissä. Samanlaisia uudelleenjärjestelyjä on odotettavissa myös muilla Euroopan suurilla terveydenhuoltomarkkinoilla.

Teollisuusmaissa perinteiset yksittäiset monitorit korvataan yhä useammin koko osaston kattavilla järjestelmillä. Tämä suuntaus suosii Datex-Engströmin kaltaisia suuria laitetoimittajia. Uusien yrittäjien on entistä vaikeampi päästä terveydenhuollon laitemarkkinoille, koska asemansa jo vakiinnuttaneiden yritysten yhteenliittymät pystyvät hyödyntämään suurtuotannon edut entistä tehokkaammin ja tällä tavalla rahoittamaan kasvavia markkinointi- ja tuotekehityskustannuksiaan.

Liikevaihto, Mmk

Avaintietoja

	1995	1994	%
Liikevaihto, Mmk	712	593	+ 20
Liikevoitto, Mmk	66	123	- 46
Henkilöstö, keskimäärin	952	713	+ 34

Uusien laitteiden edellytetään tuottavan entistä enemmän tietoa, jolla käyttäjä pystyy seuraamaan toiminnan kustannuksia ja valvomaan sen laatua. Tästä syystä laitteista ja järjestelmistä on tulossa yhä laajempia ja monimutkaisempia, mutta silti niiden tulee olla turvallisia ja helppoja käyttää.

Nämä suuntaukset ovat selvästi havaittavissa anestesia- ja tehohoitolaitteiden valmistajien toiminnassa. Alan edelläkävijänä Datex-Engström on aktiivisesti pyrkinyt sekä ennakoimaan terveydenhuollon muuttuvia tarpeita että ottamaan huomioon laitteiden käyttäjien mielipiteet. Tämä on edellyttänyt aktiivista panostusta tuotekehitykseen ja toiminnan laajentamista uusille alueille – etenkin tehohoidon puolella – sekä jatkuvaa liikkeenjohtoa ja kansainvälisen myyntiorganisaation kehittämistä.

Maailmanlaajuiset markkinat

Vuonna 1995 Datex-Engströmin myynti kasvoi kaikilla päämarkkina-alueilla jo toisena vuotena peräkkäin. Tähän vaikutti ennen kaikkea vuonna 1994 hankittu Engströmin laitteiden ja tarvikkeiden liiketoiminta. Sen yhdistäminen ryhmään johti uuden suoramyntiverkoston perustamiseen Saksaan ja Espanjaan. Saksan markkinoilla myynti kasvoi jonkin verran ja Espanjassa huomattavasti, samoin kuin USA:ssa, Hollannissa ja Ranskassa, missä ryhmällä on myös tytäryhtiöt. Latalalainen Amerikka on hyvää vauhtia kasvamassa merkittäväksi markkina-alueeksi. Itsenäiset jälleenmyyjät vastaavat yli puolesta Datex-Engströmin myynnin volyyymista.

Erityisen ilahduttavaa oli, että Datex AS/3™ -anestesiajärjestelmän tuotteet saavuttivat markkinajohtajan aseman teollistuneissa länsimaissa, joissa kilpailu on kaikkein kovinta. Esimerkiksi maaliskuussa yksi Australi-

an suurimmista sairaaloista, Royal Brisbane Hospital, uudisti laitteistojaan ostamalla Engströmin EAS-anestesiakoneita ja tiedonhallintalaittein varustettuja Datex AS/3TM-anestesiamonitoreja. Huhtikuussa Hollannin Enschedessä sijaitseva kahden sairaalan yhtymä, Medisch Spectrum Twenthe, uudisti myös laitteistojaan hankkimalla yli viisikymmentä AS/3TM-monitoria ja tiedonhallintajärjestelmän.

Uusi integroitu järjestelmä kasvavaan tiedontarpeeseen

Hoitohenkilökunta sekä muut terveydenhuollon päätoimialasta vastaavat tarvitsevat kvantitatiivista tietoa potilaan koko sairaalassaoloajalta pystyäkseen seuraamaan hoidon laatua ja kustannuksia. Tämän vuoksi on syntynyt tarve kehittää anestesia- ja tehohoitoprosessin tiedonkeruuseen uutta teknologiaa, joka voidaan helposti liittää sairaalan muihin järjestelmiin.

Vuonna 1992 markkinoille tuotiin AS/3TM-anestesiamonitori, joka on integroidun anestesiajärjestelmän ensimmäinen vaihe. Vuonna 1994 järjestelmää täydennettiin aloittamalla AS/3TM AIM -tiedonhallinnan ja tietoverkkojen markkinointi ja seuraavan vuoden lopussa järjestelmään lisättiin anestesiakone AS/3TM Anaesthesia Delivery Unit (ADU). Tämän ansiosta Datex-Engströmin markkinaosuus kasvoi edelleen Euroopassa. Järjestelmä on otettu erittäin hyvin vastaan, mikä on ennen kaikkea järjestelmän ja sen komponenttien helppokäyttöisyyden ansiota.

Lukuisat uudet tuotteet ja tarvikkeet ovat parantaneet AS/3TM- ja AIM-järjestelmien kilpailukykyä kaikkein vaativimmissa kirurgisissa sovelluksissa.

Kannettavat monitorit potilasvalvontaan

Kustannusten alentaminen ja tehokkuuden parantaminen edellyttävät, että sairaaloilla on entistä enemmän tietoa potilaan hoitoprosessista ja että sairaalassaoloaikoja voidaan lyhentää potilaan turvallisuuden ja hoidon laadun kuitenkin heikentymättä. Tässä tilanteessa on alettu kehittää myös vaihtoehtoisia hoitomuotoja.

On perustettu mm. päiväkirurgiapalveluita, jolloin hoitoa pystytään tarjoamaan huomattavasti edullisemmin kuin sairaaloissa. Näille markkinoille Datex-Engström kehitti vuonna 1995 AS/3TM-tuotepiheeseen kuuluvan,

Dr Chambrier

Clinique de Dr Trenal

Sainte Colombe les Vienne, Ranska

- 15 kpl AS/3TM-anestesiamonitoreja
- 3 kpl AS/3TM-anestesiakoneita
- Kaikki yksiköt liitetty AS/3TM-anestesiatietokeskukseen.

"Halusimme sairaalaan anestesiajärjestelmän, jossa on yhdistettyä sekä potilasvalvontaa että nukutus. Myös tietojen esittäminen joustavasti ja selkeässä muodossa oli tärkeää – vertiedot yhdellä ruudulla, nukutuskaasu ja hengityskaasu toisella.

AS/3TM-järjestelmä tekee juuri näin.

Edullinen hankintahinta oli myös tärkeä tekijä. AS/3TM-järjestelmän antureita ei tarvitse vaihtaa vähän väliä. Järjestelmä on myös helppokäyttöinen, ja sen laajennusmahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaiken kaikkiaan tämä uusi teknologia tarjoaa merkittäviä kustannushyötyjä. Koko osastomme henkilökunta on oppinut käyttämään järjestelmää ja on siihen hyvin tyytyväinen."

kannettavan Datex AS/3TM Light -monitorin, joka sopii sekä tavanomaiseen potilasvalvontaan sairaaloissa esim. potilasta siirrettäessä että potilaiden valvontaan päiväkirurgisten toimenpiteiden yhteydessä.

Laajentuminen tehohoitoon jatkuu

Anestesia on perinteisesti ollut Datexin asiantuntemuksen keskeisintä aluetta. Anestesian ja tehohoidon hallinnollinen ero sairaaloissa on kuitenkin hämärtynyt, ja toimintojen yhdistäminen on johtanut suurempien yksiköiden muodostumiseen. Anestesian ja tehohoidon laitehankintoja yhdistetään yhä useammin. Tämä suuntaus suosii laitetoimittajia, jotka pystyvät tarjoamaan tuotteita molemmille hoidon alueille.

Vuonna 1994 ostetut Engström Medical AB ja Clinisoft saatiin suurelta osin sulautetuksi ryhmään vuoden 1995 kuluessa. Engströmillä on vankka asiantuntemus tehohoidon ventilaattoreiden ja tarvikkeiden valmistuksesta; Clinisoft erikoistuu kehittyneisiin tehohoidon tietojärjestelmiin. Näiden hankintojen ansiosta ryhmän asiantuntemus kattaa nyt anestesian ja tehohoidon koko kentän, mikä on kasvun kannalta ratkaisevan tärkeää. Engströmin tuotteiden kehittämiseen panostetaan nyt voimakkaasti. Clinisoftin tehohoidon tiedonhallintajärjestelmää täydennettiin uudistetulla ohjelmistolla.

Engströmin kertakäyttötuotteet ovat avanneet ryhmälle uusia mahdollisuuksia. Tuotevalikoimaan kuuluvat esim. bakteerisuodattimet sekä kostutinsuodattimet, jotka suojaavat potilasta hengitysteiden kuivumisen aiheuttamilta komplikaatioilta. Tuotteet suunniteltiin alunperin Engströmin koneiden oheistarvikkeiksi, mutta ne ovat nopeasti kasvamassa Datex-Engströmin itsenäiseksi ja tuottavaksi liiketoiminnaksi.

Tammikuussa Instrumentarium Oy myi brittiläisen Engström MIE Ltd:n osake-enemmistön Vickers Plc:lle. Yhteisyrityksen avulla Datex-Engström kehittää anestesian perustuotteita maailmanmarkkinoille ja täydentää samalla ryhmän omaa tuotevalikoimaa.

Tonometria – uusi markkinamahdollisuus

Instrumentarium osti maaliskuussa 1995 Tonometrics, Inc:n liiketoiminnan, josta tehtiin itsenäinen liiketoimintayksikkö. Myöhemmin samana vuonna Tonometrics toi markkinoille TonocapTM-monitorin, joka on suunniteltu tehohoidossa olevan potilaan paikalliseen kudospesifisyyden tarkkailuun. Laite varoittaa ennakolta akuuteista komplikaatioista, joten uusi teknologia auttaa merkittävästi parantamaan hoitotuloksia, ja myös sairaalassa-

oloaikoja voidaan lyhentää huomattavasti.

Tehokas logistiikkajärjestelmä ja laatutodistus

Kuluneen vuoden aikana Datex-Engströmissä käynnistettiin merkittävä uuden logistiikkajärjestelmän investointisuunnitelma, jonka tarkoituksena on nivoa yhteen tuotantolaitosten ja myyntiyhtiöiden tilausten käsittely ja materiaalien hallinta. Myös kertakäyttötuotteita valmistavan tuotantolaitoksen laajennushanke käynnistettiin.

Datex-Engström sai lääketieteellisten laitteiden EN 46001 -sertifikaatin vuonna 1994. Sertifikaatti oikeuttaa käyttämään EU:n alueella markkinoitavissa laitteissa CE-merkintää, joka takaa, että tuotteet ovat 1.1.1995 voimaan astuneen EU:n lääkintälaitedirektiivin mukaisia.

Tulevaisuudennäkymät

Datex-Engströmin ainutlaatuinen tuotevalikoima on jo nyt erittäin kilpailukykyinen; siihen kuuluvat sekä integroidut järjestelmät että laaja valikoima yksittäisiä tuotteita kehittyville terveydenhuollon markkinoille. Kun ryhmä tuo vuonna 1996 markkinoille uudet tuotteensa, sen tarjoama anestesia- ja tehohoitolaitteiden valikoima on laajempi kuin kilpailijoiden tuotevalikoimat. Tämän ansiosta ryhmällä on hyvät mahdollisuudet laajentaa toimintaansa uusille markkinoille ja käyttöalueille, mikä puolestaan lisää tuotantomääriä ja parantaa ryhmän kustannustehokkuutta.

Vuonna 1996 Datex-Engström panostaa myynti- ja huoltoverkostonsa laajentamiseen, tuottavuuden lisäämiseen sekä kansainvälisten jälleenmyyjänsä markkinoinnin tukemiseen. Datex-Engströmin tuotekehityksessä panostetaan yhä enemmän seuraavan tuotesukupolven tarvitseman teknologian kehittämiseen.

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET JA TARVIKKEET

”Merivaaran ensisijaisena tavoitteena on aseman vahvistaminen jo olemassa olevilla markkinoilla. Sairaalakalusteiden lisäksi panostetaan kasvaville hoitokotikalusteiden markkinoille.”

*Instrumentarium Imaging Merivaara Merimedic Soxil
Instrumed Medinovum Medko Medical LM-Dental*

Diagnostisen kuvantamisen markkinat laajentuvat

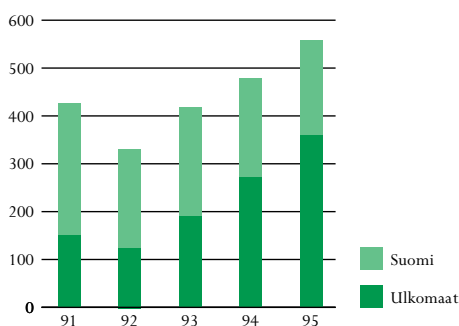
Pyrkimys rintasyövän mahdollisimman varhaiseen toteamiseen on lisännyt mammografialaitteiden kysyntää. Markkinat ovat myös nopeasti muuttuneet, sillä kattavat seulontaohjelmat edellyttävät laitteilta yhä parempaa suorituskykyä. Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden sekä Itä-Aasian markkinoilla kysyntä kasvoi edelleen.

Hammasröntgenlaitteiden maailmanmarkkinat ovat pysyneet vakaina jo useita vuosia. Suurin osa panoraamaröntgenlaitteiden myynnistä on vanhojen laitteiden korvaamista uusilla. Instrumentarium Imaging on panostanut voimakkaasti uusien diagnostisten sovellusten kehittämiseen. Näiden avulla hammaslääkäreiden on helpompi tehdä tarkempia diagnooseja ja kehittää uusia hoitomuotoja.

Röntgenlaitemyynnin kehitys myönteistä

Instrumentarium Imagingin Orthopantomograph®-hammasröntgenlaitteiden myynti kehittyi suotuisasti kaikilla markkina-alueilla. Käyttäjien kokemukset olivat erityisen positiivisia USA:ssa, missä Instrumentarium Imagingin tuotenimen tuntemus lisääntyi ja myynti kasvoi huomattavasti. Yhteistyötä japanilaisen alan yrityksen, Yoshidan, kanssa jatkettiin edelleen; myynti kasvoi ja Orthopantomographista tuli Japanin markkinoiden eniten myyty ulkomainen hammasröntgenyksikkö.

Liikevaihto, Mmk

Avaintietoja

	1995	1994	%
Liikevaihto, Mmk	559	480	+ 16
Liikevoitto, Mmk	31	11	+ 182
Henkilöstö, keskimäärin	654	591	+ 11

Alpha-mammografialaitteiden myynti kasvoi etenkin USA:n ja Itä-Aasian markkinoilla; kasvu ylitti reilusti joillakin Euroopan markkinoilla tapahtuneen myynnin laskun. Imaging on investoinut voimakkaasti USA:n myynti- ja markkinointiorganisaation kehittämiseen ja vahvistamiseen. Myös Itä-Aasiaan perustettiin myyntiverkosto, jonka avulla tuotemerkkiä pyritään tekemään tunnetuksi paikallisilla markkinoilla.

Uutuustuotteilla menestystä

Imaging käynnisti leuan poikittaiskuvaukseen Ortho Trans -ohjelman, joka tuo merkittäviä uudistuksia hammaskuvauksen panoraamaröntgenjärjestelmään. Uusi laite kuvaa leuan kerroksittain, minkä ansiosta hampaiden implantaatio on helpompaa ja lopputulokset täsmällisempiä. Ortho Transin odotetaan omalta osaltaan lisäävän Imagingin myynnin kasvua.

Alpha-mammografiajärjestelmän uusi EPS-menetelmä otettiin markkinoilla hyvin vastaan. EPS helpottaa ja nopeuttaa hyvän asennon löytymistä kuvauksen aikana.

Imagingin suurin tutkimus- ja kehitysprojekti, kirurgisen Omega C -kaaren kehittäminen saatiin päätökseen kuluneen vuoden aikana, ja tuotanto aloitettiin vuoden 1996 alussa. Uuden tuotteen merkittävimpiä ominaisuuksia ovat helppo käsiteltävyys ja pitkälle kehittynyt digitaalikuvaustekniikka. Imagingin oma nopeatoiminen generaattori sekä uudenaikainen CCD-kuvauksa takaavat kuvien korkean laadun.

Prof. Dr. Dr. h. c. P. Gerhardt
Klinikum rechts der Isar
Institut für Röntgendiagnostik
der Technischen Universität München, Saksa

”Röntgenmammografialla on monissa maissa tärkeä osuus rintasyövän diagnostisoinnissa ja seulonnassa. Tutkimus on luotettava, kun lääkirillä on riittävä kokemus ja käytettävissä ajanmukaiset tekniset laitteet. Alpha RT tarjoaa parhaat keinot rintasyövän toteamiseksi.

Alpha RT:ssä on rodium- tai molybdeenisuodatin, automaattinen kilovolttsäätö tiheyden mittaamiseen, sekä laitteet stereotaktista paikantamista varten. Digitaalikuvaus on seuraava askel diagnostiikan parantamiseksi. Alpha RT on ollut meillä käytössä kaksi vuotta, ja se on vastannut täysin odotuksiamme.”

Laajentumista Euroopan sairaalalalustemarkkinoille

Merivaaran sairaala- ja hoitokotikalusteiden myynti kehittyi suotuisasti. Pohjoismaat ovat edelleen yksikön tärkein sairaalalalusteiden markkina-alue, mutta myös Venäjä on tärkeä vientimaa. Merivaara pyrkii kehittämään myyntiä ja tuotemerkkinsä tunnettuutta myös Euroopassa.

Ruotsissa vuonna 1995 tehdyt terveydenhuoltome-
nojen leikkaukset heikensivät sairaalalalusteiden kysyntää ja kiristivät kilpailua. Merimedice AB varmisti kuitenkin markkina-asemiaan saatuaan vuoden lopulla kaksi

suurta tilausta. Norjan suurin sairaalalalusteiden toimittaja Merimedice A/S kasvatti myyntiään yli 40 % vuodesta 1994. Samoin Merivaara France S.A.R.L:n myynti kasvoi tuntuvasti. Yritys on Ranskan johtava synnytyslalusteiden myyjä ja markkinoija.

Suomessa nopeaa kasvua radiologian ja diagnostisen kuvantamisen alalla

Suomessa lääketieteellisten laitteiden ja tarvikkeiden sekä laboratoriovälineiden markkinat kasvoivat 11 % edellisvuodesta. Kasvu oli voimakkainta (28 %) radiologian ja diagnostisen kuvantamisen alalla, vaikka se johtuikin osittain vuoden 1994 alhaisista luvuista.

Instrumed sai Suomessa vahvan jalansijan yhdysvaltalaisen General Electricin MRI-tuotteilla (Magnetic Resonance Imaging). MRI-järjestelmiä myytiin neljä. Yksikkö toi markkinoille myös radiologian, anestesian ja tehohoidon verkostointituotteita. Instrumedin radiologia-ryhmälle kulunut vuosi oli hyvä, mutta tämä näkyy myynnin kasvussa vasta vuonna 1996.

Ommelaineiden osalta Instrumed säilytti asemansa markkinajohtajana. Kasvu oli hyvin selkeää myös leikkauksalilalusteiden markkinoilla. Laboratoriosektorilla suomalaisilla terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden jälleemyyjillä on yhdessä yliopistollisten sairaaloiden kanssa kehiteillä yhteinen tuotetietokanta. Tätä tietokantaa aletaan testata kevään 1996 kuluessa.

Kiinnostus edullisiin rinnakkais- lääkevalmisteisiin lisääntyy

Lääkkeiden kulutus Suomessa kasvoi edelleen, mikä lisäsi kiinnostusta niiden kustannuksiin ja kiristi hintakilpailua. Tämä suuntaus oli suosiollinen Medinovumille, joka tuo maahan saksalaisen Merckle GmbH:n valmistamia korkealuokkaisia mutta edullisia rinnakkaislääkkeitä.

Lääkkeiden hinnanalennukset ovat olleet Suomessa harvinaisia, mutta Medinovumin toiminnan laajentuminen on pakottanut kilpailijat alentamaan useiden vastaavien tuotteiden hintoja. Medinovumin myynti lisääntyi 70 %. Eniten kasvoi antibioottien myynti. Noin 89 % Medinovumin myynnistä tulee reseptivalmisteista, loput 11 % reseptivapaista lääkkeistä.

Kasvua Italiassa ja Välimeren alueella

Soxil S.p.A. on johtava italialainen lääketieteellisten laitteiden ja tarvikkeiden myynti- ja markkinointiyhtiö. Sen tuotevalikoimaan kuuluvat anestesia- ja tehohoidon ventilaattorit ja monitorit sekä laaja valikoima kirurgisia ja neurologisia tuotteita. Lisäksi yhtiö toimittaa avaimet käteen -projekteja. Soxilin päämarkkina-alue on Italia, mutta tuotteita viedään myös kaikkiin muihin Välimeren maihin, Lähi-Itään ja Pohjois-Afrikkaan.

Soxilin myynti kasvoi jonkin verran vuonna 1995, vaikka Italian markkinoilla hintakilpailu on hyvin kireää. Vuonna 1996 Soxil laajentaa tuotevalikoimaansa edelleen uusilla tuontitavaroilla. Yritys kehittää parhaillaan myös uutta anestesiakonetta Italian markkinoille.

Vakiintumista Venäjällä ja Baltian maissa

Venäjän ja Baltian maiden talous on edelleen epävakaa ja siksi suuria sairaalaprojekteja lykättiin. Pienemmät projektit kuten leikkaussalien ja tehohoito-osastojen korjaustyöt vanhoissa sairaaloissa tarjoavat kuitenkin tulevaisuutta ajatellen lupaavia mahdollisuuksia. Instrumentariumin tuotteille riittää kysyntää näillä markkinoilla.

Kuluneen vuoden aikana Medko Medical saattoi päätökseen useita suuria sairaalaprojekteja, joista merkittävin oli Sklifosovskin palovammaklinikan uusiminen. Dutex-Engströmin monitorit kohtasivat Venäjän markkinoilla kovempaa kilpailua kuin koskaan ennen. Engströmin anestesiajärjestelmät ja tehohoitoventilaattorit olivat viime vuonna myynnissä ensimmäistä kertaa. Niiden myynti lähti hyvin käyntiin, ja vuoden 1996 ennusteet näyttivät lupaavilta. Merivaara on Venäjän sairaalakalustemarkkinoiden tunnetuin tuotemerkki, ja tuotteiden myynti kehittyi ennakoitua paremmin.

Hammaslääkärin käsi-instrumenttien ja oheistuotteiden tuotevalikoima laajenee

LM-Dental on Pohjoismaiden suurin hammaslääkärin käsi-instrumenttien valmistaja, jonka vienti kattaa noin kaksi kolmasosaa yrityksen tuotannosta. Vuonna 1995 markkinointi keskittyi voimakkaasti vientiin. Tulokset olivat erittäin hyviä, sillä LM-Dentalin hammaslääkärin käsi-instrumenttien ja oheistuotteiden myynti kasvoi noin kolmanneksen edellisvuodesta. Kasvu oli erityisen

voimakasta Pohjoismaissa, Ranskassa ja Japanissa. Yritys myös lisäsi markkinaosuuttaan Euroopassa markkinoiden supistumisesta huolimatta.

LM-Dental toi kuluneena vuonna markkinoille monia uutuustuotteita. Hammaslääkärin työtä helpottavat mm. ergonomisesti muotoiltu instrumenttikahva, LM-ErgoMax, useat uudet instrumenttikärjet sekä helpokäyttöinen instrumenttien teroituslaite, LM-Rondo.

Tulevaisuudennäkymät

Mammografian alalla uusien standardien käyttöönotto edellyttää järjestelmiltä entistä suurempaa tehokkuutta. Alpha-mammografialaitteiden pieni koko, käyttömukavuus sekä ylivoimainen suorituskyky takaavat sille vankan aseman USA:n, Euroopan ja Venäjän markkinoilla. Samansuuntaista kehitystä odotetaan myös Itä-Aasian markkinoilla, joilla vasta perustetun jakeluverkoston laajentaminen uusille alueille lisää laitteiden myyntiä.

Meneillään oleva tutkimus- ja kehitystyö vahvistaa Orthopanthomograph® OP 100:n asemaa markkinoiden monipuolisimpana ja kehittyneimpänä panoraamaröntgenlaitteena. Omega C:n myynti aloitetaan yhdessä jälleenmyyjien kanssa valikoiduilla markkinoilla.

Merivaaran ensisijaisena tavoitteena on aseman vahvistaminen jo olemassa olevilla markkinoilla. Sairaalakalusteiden lisäksi panostetaan kasvaville hoitokotikalusteiden markkinoille.

Instrumedin tulevaisuus Suomessa näyttää hyvältä. Myynnin odotetaan kasvavan vuonna 1996 jo olemassa olevan tilauskertymän perusteella. Rinnakkaislääkevalmisteiden myynnin kasvumahdollisuudet ovat Suomessa erittäin hyvät. Patenttien umpeutuminen vapauttaa useita merkittäviä lääkeaineita vapaalle kilpailulle muutaman vuoden kuluessa. Medinovum laajentaa tuotetarjontaansa hyödyntääkseen näitä mahdollisuuksia.

Medko Medicalin tärkeimmät tavoitteet vuonna 1996 ovat tuotteiden soveltaminen itämarkkinoille, myynti- ja markkinointiorganisaation kehittäminen, palvelutoiminnan parantaminen sekä yhteistyön lähentäminen valittujen jälleenmyyjien kanssa.

OPTIIKKA

”Kaikissa Instrumentariumin liikkeissä Suomessa otettiin käyttöön ATK-pohjainen linssitilausjärjestelmä. Vuoden 1996 kuluessa järjestelmää laajennetaan myös Ruotsin Ögat-liikkeisiin, jolloin linssit toimitetaan niille samasta linssikeskuksesta kuin Suomen myymälöillekin.”

Vaihtelevaa kehitystä optiikan markkinoilla

Vuosi 1995 alkoi optisella alalla lupaavasti, mutta kasvuvauhti laantui muutaman kuukauden jälkeen. Instrumentariumin Optiikkaryhmän kotimaan markkinat kasvoivat vuoden aikana arviolta noin 4 %. Suomen optiikkaliikkeiden kokonaismäärä kasvoi vähemmän kuin kahtena edellisenä vuonna; myymälöitä on nyt noin 700. Instrumentariumin Optiikkaryhmällä oli vuoden lopussa yhteensä 129 myymälää.

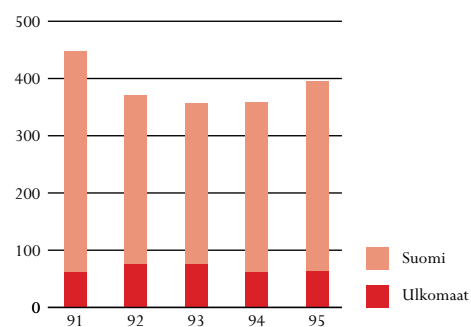
Ruotsissa silmäoptiikan tuotteiden kysyntä laski edelleen 3–4% edellisvuodesta, mutta myymälöiden lukumäärä pysyi muuttumattomana. Ögat-myymälät selviytyivät kuitenkin hyvin, myynti pysyi kutakuinkin edellisen vuoden tasolla. Asiakkaiden hintatietoisuus on selvästi lisääntynyt, mikä korostui silmäoptiikan tuotteiden mainonnassa.

Optisten tuotteiden myynti kasvoi

Optiikkaryhmän myynti Suomessa kasvoi noin 13 %. Tähän vaikutti ennen kaikkea Keskus-Optiikan myymäläketjun ostaminen 1.7.1995. Yritysoston ansiosta tuotevalikoimat täydentyivät monilla tunnetuilla tuotemerkeillä, kuten Alain Mikli ja Oliver Peoples. Keskus-Optiikan hankinnalla Optiikkaryhmä vahvisti huomattavasti asemaansa myös piilolinssien ja niihin liittyvien palvelujen tuottajana.

Vuonna 1994 markkinoille tulleiden, ultraviolettisäteiltä suojaavien Precision UV -piilolinssien kysyntä jatkui vahvana erityisesti kevät- ja kesäkuukausina.

Liikevaihto, Mmk

Avainluvut

	1995	1994	%
Liikevaihto, Mmk	396	363	+ 9
Liikevoitto, Mmk	45	46	- 2
Henkilöstö, keskimäärin	618	567	+ 9

Ryhmä aloitti myös uusien, muodikkaiden Peak Performance ja TripleX -kehyksien tuonnin Ruotsista.

Kuluneen vuoden aikana suosiota saavuttivat myös kehyksettömät silmälasit sekä muovin ja metallin yhdistelmät kehysmalleissa. Titaanista valmistettujen silmälasikehysten kysyntä kasvoi 20 %, sillä kuluttajat ovat entistä tietoisempia nikkelipohjaisten kehysten mahdollisesta allergisoivasta vaikutuksesta.

Ruotsalaisen tytäryhtiön AB Ögatin myynnin volyymi pysyi ennallaan, mutta kannattavuus heikkeni jonkin verran. Osasyynä tähän olivat investoinnit, joilla pyrittiin ylläpitämään myyntiä supistuvilla markkinoilla.

Uusi hiontateknikka alentaa kustannuksia

Instrumentarium uudisti silmälasilinssien tuotantoon hankkimalla uuden tietokoneohjatun hiomakoneen, jolla saadaan linssihin entistä tarkemmin hiottu ja tasaisempi pinta. Lisäksi uusi menetelmä vähentää linssien valmistuksessa tarvittavia työvaiheita, mikä puolestaan alentaa kustannuksia ja lyhentää toimitusaikoja.

Kaikissa Instrumentariumin liikkeissä Suomessa otettiin käyttöön ATK-pohjainen linssitilausjärjestelmä ja optinen kortisto. Vuoden 1996 kuluessa järjestelmää laajennetaan myös Ruotsin Ögat-liikkeisiin, jolloin linssit toimitetaan niille Espoossa sijaitsevasta linssikeskuksesta samoin kuin Suomen myymälöillekin.

Kotiterveydenhoidon myynti kasvoi voimakkaasti

Optiikkaryhmän myynnin kasvuun vaikutti merkittävästi myös kotiterveydenhoidon tuotteiden myynnin lisääntyminen peräti 20 %:lla. Sektorin osuus ryhmän kokonaismyynnistä on noin 15 %.

Useita vuosia lähes paikoillaan pysynyt myynti lähti kasvuun, kun kahden viime vuoden aikana toteutetut uudistusohjelmat saatiin päätökseen. Myymälöiden tuloraportointia kehitettiin erottamalla optiikan ja kotiterveydenhoidon liiketoiminta selkeämmin toisistaan, mikä vahvisti selvästi terveydenhoidon tuotteita myyvän henkilökunnan työmotivaatiota ja tehosti myyntiä. Myös terveydenhoidon tuotteita myyvien liikkeiden visuaalista ilmettä korostettiin yhdenmukaistamalla tuotteiden esillepanoa myymälöissä ja parantamalla asiakkaille annettavaa informaatiota. Laman myötä ihmiset ovat alkaneet ottaa entistä enemmän vastuuta omasta hyvinvoinnistaan, mikä osaltaan heijastuu myös tämän sektorin myynnissä.

Terveysjalkineiden valikoima laajeni

Vuoden 1995 aikana otettiin käyttöön uusi, tietokoneistettu EMED-jalkatesti, joka on osoittautunut menestykseksi. Yhteistyössä sairaanhoitajien ja fysioterapeuttien kanssa kehitetyn EMED-testin ansiosta asiakas saa parempaa palvelua ja itselleen parhaiten sopivan tuotteen. Vuoden 1996 aikana testi otetaan käyttöön useissa myymälöissä. Terveysjalkineiden valikoimaa täydennettiin uusilla lasten malleilla, ja nyt valikoimasta löytyy tuotteet koko perheen tarpeisiin.

Vuonna 1995 Instrumentarium ryhtyi markkinoimaan vanhusten ja vammaisten apuvälineitä myös terveyskeskuksiin ja sairaaloihin. Valikoimaan on saatu runsaasti ns. pienapuvälineitä, kuten erikoissaksia ja kädensijoja, joita näiden laitosten välineistöissä ei aiemmin ole ollut.

Medima-sarjaa täydennettiin uudella ns. aktiivituotesarjalla, johon kuuluvat alusasut, selänlämmittimet, sukat ja lämmittävät tuet.

Neljätoista uutta myymälää Suomeen

Instrumentarium perusti kuluneen vuoden aikana neljä uutta myymälää Suomeen. Keskus-Optiikan liiketoiminnan hankinta heinäkuussa lisäsi myymälöiden määrää kymmenellä. Nissen-ketjun 30 myymälää mukaanlukien Instrumentariumilla oli vuoden lopussa kaikkiaan 129 myymälää (115 vuonna 1994).

Ruotsalaisella AB Ögatilla oli vuoden lopussa 19 (20) omaa myymälää. Sen lisäksi vuoden 1995 aikana aloitettiin yhteistyö franchising-periaatteella neljän myymälän kanssa. Franchising-konseptilla pyritään vahvistamaan Ögat-myymälöiden kasvua tulevina vuosina. Mielenkiinto mahdollisuutta kohtaan on ollut suuri.

Tallinnassa lokakuussa avattu uusi myymälä nosti Viron Instrumentarium-liikkeiden määrän kolmeen.

Kolmen ketjun politiikka

Instrumentariumin Optiikkaryhmän strategiana Suomessa on toimia kolmella ketjulla, jolla kullakin on oma profiilinsa. Instrumentarium-myymälät pyrkivät olemaan koko kansan ketju. Nissen-ketju keskittyy asiakkaisiin, joille muodikkaus ja ajan hengessä pysyminen ovat tärkeää. Lisäksi Nissen-ketjun hintapolitiikka vastaa nuorten rahankäyttöön sopivaa hinnoittelustrategiaa. Keskus-Optiikka-ketjun erikoisuutena ovat lisäksi erittäin korkealaatuiset ja huippumuodikkaat kehykset.

Optikot avainasemassa

Kuluneen vuoden aikana panostettiin edelleen henkilöstökoulutukseen. Erityistä huomiota kiinnitettiin myymälänhoitajien esimieskoulutuksen kehittämiseen.

Optikon rooli ja vastuu näöntarkastuksissa on kasvanut vuonna 1994 voimaan tulleen lain myötä, sillä

Tyti Laakso
hammaslääkäri

”Silmälaseiltani vaadin paljon, koska tarvitsen niitä tarkassa työssäni hammaslääkärinä sekä arkipäivän elämässä vilkkaiden pikku poikieni seurassa. Vapaa-aikanani käytän piilolinssijä.

Instrumentariumin Keskus-Optiikasta saan yksilöllistä ja asiantuntevaa optikkopalvelua. Silmälasini ovat minulle myös koru. Niiden pitää olla yksilölliset ja laadukkaat, jotta ne kestävät katseita ja kulutusta. Keskus-Optiikan henkilökunta osaa ja uskaltaa valita minulle laajasta mallivalikoimasta toimivat, kauniit, hyvin istuvat ja kasvoihini sopivat laatuhykset, joissa on viimeisen teknologian mukaiset linssit. Arvostan tätä rohkeutta ja taitoa ottaa asiakas huomioon persoonana eikä vain ostajana.

On helppoa ja käytännöllistä saada myös piilolinssi-palvelut viimeisine uutuuksineen samasta talosta. Luotan Instrumentariumin Aleksanterinkadun myymälän ajanmukaisiin tutkimuslaitteisiin ja niiden asiantuntevaan käyttöön. Kaikesta, mikä liittyy piilolinssieihini, ollaan aidosti kiinnostuneita, ja uusista vaihtoehdoista kerrotaan mielellään. Arvostan Instrumentariumin myymäläketjun valtakunnallisuutta, koska kotimaan matkoilla saa aina tarvittaessa apua tutusta talosta.”

piilolinssikoulutuksen saanut optikko voi nyt itsenäisesti määrätä asiakkaalle piilolinssit. Niinpä toinen kehittämis-kohde on ollut optikoiden tietojen ja taitojen ylläpitäminen ja lisääminen, sillä Instrumentarium pyrkii jatkossakin tarjoamaan parasta palvelua silmäoptiikan alalla.

Tulevaisuudennäkymät

Optiikkaryhmän keskeisiä tavoitteita vuonna 1996 on vasta hankitun Keskus-Optiikan sekä Nissenin ja Instrumentariumin optiikkaketjujen synergiaetujen hyödyntäminen. Ruotsissa myymäläketjua laajennetaan franchising-sopimuksilla; näin pyritään lisäämään näkyvyyttä markkinoilla sekä kasvattamaan markkina-osuutta. Instrumentarium avaa ensimmäisen optisen vähittäismyymälänsä Pietarissa 1996.

ERILLISYKSIKÖT

”Instru Datan perinteinen osaaminen ja asema toimiston tuotantojärjestelmien toimittajana vahvistui dokumentin hallinnan, elektronisen arkistoinnin ja optisen tunnistuksen tultua keskeiseksi osaksi tietojärjestelmiä useilla elinkeinoelämän sektoreilla.”

Instru Data Oy

Tietotekniikan markkinat ovat Suomessa kasvaneet vuoden aikana yli 10 % ja lähialueilla vieläkin enemmän. Alan tuotteiden jakelukäytäntö on voimakkaassa murrosvaiheessa. Laitteita valmistavat yritykset pyrkivät vähentämään suoria asiakaskontakteja, joten yhä suurempi osa markkinoille tulevista laitteista kulkee nyt tukkuportaan kautta. Instru Data on kasvanut markkinoita nopeammin mm. hyödyntämällä näitä jakeluketjussa tapahtuneita muutoksia.

Instru Datan liikevaihto kasvoi vuonna 1995 noin 30 %. Tärkeimmät kasvuun vaikuttavat tekijät olivat edelleen lisääntyvä tukkumyyni ja Data Generalin Suomen liiketoiminnan liittäminen yhtiöön. Liikevaihdosta noin kolmannes tuli viennistä Baltian ja Pietarin alueelle.

Tukkukauppaysikön tuotevalikoimaa laajennettiin loppuvuodesta. Yksikkö vahvisti edelleen asemaansa järjestelmätoimittajana ohjelmistotalojen avaimet käteen -toimituksessa. Instru Datan perinteinen osaaminen ja asema toimiston tuotantojärjestelmien toimittajana vahvistui dokumentin hallinnan, elektronisen arkistoinnin ja optisen tunnistuksen tultua keskeiseksi osaksi tietojärjestelmiä useilla elinkeinoelämän sektoreilla. Data Generalin liiketoimintojen osto ja vuoden lopussa hankittu Stratus-tuotteiden edustus muodostavat toisiaan täydentävän käytettävyyssratkaisujen kokonaisuuden. Systeemiohjelmistot-yksikön edustamien käyttöjärjestelmä- ja tietokantatuotteiden kysyntä kasvoi ja uudistuneet tuotteet otettiin markkinoilla hyvin vastaan. Vaakayksikön koko tuotevalikoima uudistettiin toimintavuoden aikana, ja markkinoille tuotiin täysin uusi kotimainen järjestelmävaaka.

Tietotekniikan tuotteiden kysyntää ylläpitävä rakenneuudistus voimistuu jatkuvasti. Kaikki Instru Datan edustamat tuotteet ovat alallaan kansainvälisiä menestyjiä. On tärkeää, että näiden tuotteiden ostajille on tarjolla myös paikallista palvelua ja asiantuntemusta. Vilkas kaupankäynti Baltian maissa ja Pietarissa jatkuu, sillä näillä alueilla infrastruktuurin rakentaminen on vasta käynnistymässä ja todellinen investointivaihe alkamassa.

Oy Bergenheim Yhtiöt Ab

Merkkitavaroiden markkinointi on Oy Bergenheim Yhtiöt Ab:n vahvin erikoisosaamisalue. Yhtiön päätoimialoilla, teknokemian päivittäistavaroiden ja selektiivisen kosmetiikan tukkukaupassa markkinat kehittyivät usean taantumavuoden jälkeen positiivisesti, joskin kasvu hidastui vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Yhtiön myynti kasvoi sekä päivittäistavaro-

den että kosmetiikkatuotteiden osalta alan kokonaiskasvu nopeammin. Myös vienti etenkin lähialueille on jatkunut lupaavasti.

Oy Bergenheim Yhtiöt Ab edustaa selektiivisen kosmetiikan tunnettuja ulkomaisia tuotemerkkejä. Tavarantoimittajien innovatiivisen tuotekehitystoiminnan ansiosta suomalaisilla kuluttajilla on valittavanaan entistä kehittyneempiä ihonhoito- ja värikosmetiikkatuotteita muun muassa Clarinsin, Christian Diorin, Kanebon ja Almayn tuotepaaleista. Tuotesarjojen näyttävimmät uutuusesittelyt tehdään tuoksuilla. Viime vuoden myydyin tuoksu on ollut Calvin Kleinin ckOne, joka on ollut menestys kaikkialla maailmassa.

Myös teknokemian päivittäistavaroiden markkinat kääntyivät vuoden aikana kasvuun. Kuluttajien tuotteille asettamat odotukset, korkea laatu ja kohtuullinen hinta, ovat olleet haaste, johon yhtiö on pystynyt hyvin vastaamaan. Yhtiön päätuoteryhmä, Infa-lastentuotteet, sekä laadukkaat kotimaiset tuotemerkit Oxygenol, Orient Henna ja Anet, ovat yksikössä tehdyn perusteellisen tutkimuksen tulosta. Tuotteet ovat saavuttaneet vahvan markkina-aseman ja kuluttajien luottamuksen.

Oy Tekno-Rema Ab

Langaton viestintä on yksi nopeimmin kasvavista liiketoimintaluista Suomessa ja koko maailmassa. Yritysten halukkuus investoida toimintaa tehostaviin langattomiin palveluihin ja kuluttajien halu olla tavoitettavissa luovat erinomaiset edellytykset myös päätelaitekaupalle.

Tekno-Reman liikevaihto laski hieman edellisestä vuodesta, mikä johtui pääasiassa matkapuhelinmarkkinoiden epävakaisuudesta. PMR-ryhmän, eli suljetun järjestelmän radiopuhelimien myynti ja markkinaosuus puolestaan kasvoivat.

Motorolan syksyllä julkistama uusi ammattikäyttöön tarkoitettu käsiradiopuhelin Visar osoittautui heti kaupalliseksi menestykseksi ja edistää omalta osaltaan Tekno-Reman PMR-liiketoimintaa. Keväällä Motorola lanseerasi värikkään Motorola Flaren, jonka kuluttajat ovat heti tunnistanee omakseen. Loppuvuonna saatiin uutuuksina markkinoille Simonsenin 450 Mhz vesitiivis NMT-puhelin sekä Fujitsu Ten RDS-autostereot. Syksystä alkaen Tekno-Rema on toiminut Motorola-matkapuhelimien kansallisena huoltokeskuksena (National Repair Center), mikä entisestään lisää yhteistyötä Motorolan, maailman suurimman matkapuhelinvalmistajan kanssa. Keskittyminen maailman johtavien valmistajien tuoteisiin on Tekno-Reman tärkeimpiä toimintaperiaatteita.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Instrumentarium-konsernin liikevaihto vuodelta 1995 oli 2 148 Mmk, mikä on 5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kun vertailussa otetaan huomioon edellisenä vuonna myytyjen liiketoimintojen vaikutus, liikevaihdon kasvuksi saadaan 16 %. Vienti ja ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 1 217 Mmk, mikä on 57 % konsernin liikevaihdosta.

Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja oli 225 Mmk (edellisenä vuonna 234 Mmk). Liikevoitto oli 186 Mmk (235 Mmk) ja rahoitustoiminnan nettotuotot olivat 39 Mmk (-1 Mmk). Satunnaisia tuottoja ja kuluja oli -8 Mmk (39 Mmk).

Tulos osaketta kohti oli 8,17 mk, mikä on 2 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Oma pääoma osaketta kohti oli 75,51 mk (71,62 mk).

Konsernin henkilömäärä vuoden 1995 lopussa oli 2 624, mikä on 147 henkeä enemmän kuin edellisenä vuonna. Ulkomailla työskenteleviä henkilöitä oli vuoden lopussa yhteensä 723 (668).

Kehitys liiketoiminta-alueittain

Terveystuotteen toimiala on jaettu kahteen osaan, anestesiaan ja tehohoitoon sekä terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin. Anestesia ja tehohoito sisältää Datex-Engström-ryhmän. Terveystuotteen laitteisiin ja tarvikkeisiin kuuluvat muut terveydenhuollon tulosyksiköt.

Anestesia ja tehohoito

Datex-Engström-ryhmän liikevaihto kasvoi 20 % edellisestä vuodesta. Kasvusta yritysostojen ja -myyntien nettovaikutuksen osuus oli noin kolmannes. Myynti kasvoi kaikilla päämarkkina-alueilla. USA:ssa myynti oman tytäryhtiön kautta kasvoi valuuttamääräisesti yli 20 %. Ranskan, Hollannin ja Espanjan tytäryhtiöt kasvattivat myös merkittävästi myyntiään. Saksassa myynti kasvoi hieman edellisestä vuodesta.

Datex-Engströmin myynnin hyvään kehitykseen vaikutti erityisesti AS/3TM-tuoteperheen jatkunut menestys markkinoilla. Uusista tuotteista AS/3TM-anestesiakoneen kysyntä on kasvanut nopeasti.

Engström-nimellä myytyjen anestesia- ja tehohoitolaiteiden kysyntä on laskenut edellisestä vuodesta. Anestesian ja tehohoidon tietohallintasovellutukset ovat täydentäneet Datex-Engströmin tuotevalikoimaa.

Datex-Engström-ryhmän liikevoitto laski 46 % edellisestä vuodesta. Tuloksen laskuun vaikuttivat eniten merkittävät panostukset tuotekehitykseen ja myyntiverkostoston kehittämiseen. Tuotekehityskuluja lisäsi etenkin USA:n markkinoille suunnatun anestesiakoneen kehitysprojekti yhdessä yhdysvaltalaisen Marquette Electronics, Inc:n kanssa. Yhteistyöprojektin kaupalliset edellytykset eivät olleet tyydyttäviä kummallekaan osapuolelle, joten siitä on päätetty luopua. Projektin aiheuttamat tuotekehityskulut olivat 20 Mmk vuonna 1995.

Kehitys liiketoiminta-alueittain

	Liikevaihto Mmk			Liikevoitto Mmk		
	1995	1994*	+%	1995	1994	+%
Anestesia ja tehohoito	712	593	+20	66	123	-46
Terveystuotteen laitteet ja tarvikkeet	559	480	+16	31	11	+182
Optiikka	396	363	+9	45	46	-2
Erillisyksiköt	415	353	+18	22	24	-8
Keskushallinto	66	58	+14	22	27	-19
	2 148	1 847	+16	186	231	-19
Myydyt liiketoiminnat	-	190	-	-	4	-
Yhteensä	2 148	2 037	+5	186	235	-21

* Vuoden 1994 liikevaihto on oikaistu vastaamaan vuoden 1995 käytäntöä, jossa myynnin oikaisuena käsitellään vain myynnin välilliset verot ja annetut alennukset.

Uusien tytäryhtiöitten perustaminen vuoden 1994 lopulla ja laajentuneen tuotevalikoiman vaatimat resurssit ovat lisänneet sekä markkinointi- että hallintokuluja ylisuhteisesti myynnin kasvuun nähden.

Terveysthuollon laitteet ja tarvikkeet

Terveysthuollon laitteet ja tarvikkeet -liiketoiminta-alueen liikevaihto kokonaisuudessaan kasvoi 16 % edellisestä vuodesta.

Instrumentarium Imagingin hammasröntgenlaitteiden ja mammografialaitteiden myynti kasvoi hyvin etenkin USA:ssa ja Japanissa. Myynti Euroopan markkinoilla laski edellisestä vuodesta – varsinkin Saksassa alan kysyntä putosi voimakkaasti. Vuoden 1995 aikana markkinoille tuotu uusi laite, kirurginen C-kaari, ei vielä lisännyt yksikön myyntiä.

Merivaaran hoitokalusteiden myynti kasvoi tyydyttävästi sekä kotimaassa että Skandinaviassa. Vienti Venäjälle kasvoi lähes kaksinkertaiseksi edellisestä vuodesta.

Vuonna 1989 Merivaaran allekirjoittama sairaalalustetehtaan toimittamissopimus Syzraniin, Venäjälle, on ollut keskeytyneenä jo usean vuoden ajan. Nyt projektin voidaan katsoa lopullisesti päättyneen, kun välimiesoikeus ratkaisi projektin lopettamista koskevan asian. Ennakkomaksuna saatuja tuottoja on tuloutettu vuoden 1995 tilinpäätöksessä myynniksi 48 Mmk, joka sisältyy terveysthuollon laitteiden ja tarvikkeiden myyntiin.

Ruotsissa ja Norjassa toimivat Merimedic-yhtiöt sekä Ranskassa toimiva Merivaara France ovat jatkaneet Merivaaran hoitokalusteiden jälleenmyyjinä omilla markkinoillaan. Ruotsissa Merimedic AB:n myynti hieman laski, mutta Norjassa ja Ranskassa myynti on kasvanut yli kolmanneksella edellisestä vuodesta.

Italiassa toimiva Soxil S.p.A. on jatkanut itsenäisenä terveysthuollon laitteiden ja tarvikkeiden myynti- ja markkinointiyhtiönä. Yhtiön myynti on hieman kasvanut edellisestä vuodesta, ja sen markkina-asema etenkin anestesiakoneiden ja potilasvalvontalaitteiden toimittajana on säilynyt hyvänä.

Kotimaassa terveysthuollon laitteita ja tarvikkeita markkinoivan Instrumedin myynti kokonaisuudessaan laski hieman edellisestä vuodesta, mutta loppuvuonna tilauskertymä etenkin radiologian laitteissa oli hyvä.

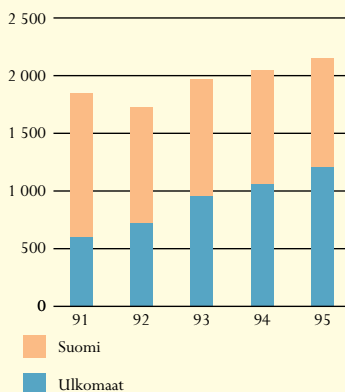
Medko Medical Oy:n projekti- ja laitevienti Venäjälle ja Baltian maihin laski edellisestä vuodesta. Uusia projekteja ei saatu tavoitteiden mukaisesti, ja laitevienti väheni kaikilla muilla tuotealueilla paitsi sairaalasängyissä. Virossa toimivan tytäryhtiön myynti kasvoi edellisestä vuodesta, mutta toiminnan volyymi on vielä pieni.

Rinnakkaislääkkeitä markkinoivan Medinovumin hyvä myynnin kasvu on edelleen jatkunut.

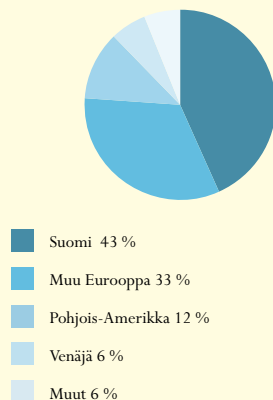
Hammaslääkäreiden käsi-instrumentteja valmistavan LM-Dentalin myynti kasvoi selvästi edellisestä vuodesta.

Terveysthuollon laitteiden ja tarvikkeiden yhteen-

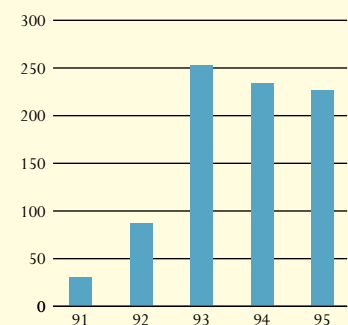
Liikevaihto, Mmk

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma, %

Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja, Mmk

laskettu liikevoitto kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta. Tuloksen parantumiseen vaikutti liikevaihdon kasvuun nähden pienempi kulujen kasvu lähes kaikissa liiketoiminta-alueen tulosityksiköissä sekä projektiviennin tuloutukset.

Optiikka

Optiikan vähittäiskaupan liikevaihto kasvoi kokonaisuudessaan 9 % edellisestä vuodesta. Suomessa myymäläketjujen myynti kasvoi 13 %. Kasvusta kaksi kolmasosaa tuli liiketoiminnan oston vaikutuksesta. Ögat-ketjun myynti Ruotsissa pysyi edellisen vuoden tasolla Ruotsin kruunuissa laskettuna.

Myymlöiden lukumäärä lisääntyi Suomessa neljällätoista ja oli vuoden vaihteessa 129. Ruotsissa myymälöiden määrä on vähentynyt yhdellä ja oli vuoden vaihteessa 19. Virossa myymälöitä oli vuoden lopussa kolme. Viron myymälöiden myynti on kasvanut lupaavasti. Kotiterveydenhoidon tuotteiden myynti Instrumentarium-ketjun myymälöissä kasvoi hyvin vuoden 1995 aikana.

Optiikan liikevoitto laski 2 % edellisestä vuodesta. Suurin syy tuloksen laskuun oli kiinteiden kulujen kasvu. Bruttokate on pysynyt edellisen vuoden tasolla kaikissa myymäläketjuissa.

Erillisyksiköt

Erillisyksiköiden yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 18%,

kun vertailussa otetaan huomioon myytyjen liiketoimintojen vaikutus. Erillisyksiköiden yhteenlaskettu liikevoitto laski 8 % edellisestä vuodesta.

Tietojärjestelmiä ja tietotekniikan laitteita toimittavan Instru Data Oy:n liikevaihto kasvoi 32 % edellisestä vuodesta ja oli 250 Mmk (190 Mmk). Liikevaihdon kasvusta noin kolmannes tuli Data General Oy:n liiketoiminnan oston vaikutuksesta. Laitemyynnin hyvä kehitys Baltian maihin ja Venäjälle on jatkunut. Yhtiön liikevoitto pysyi edellisen vuoden tasolla.

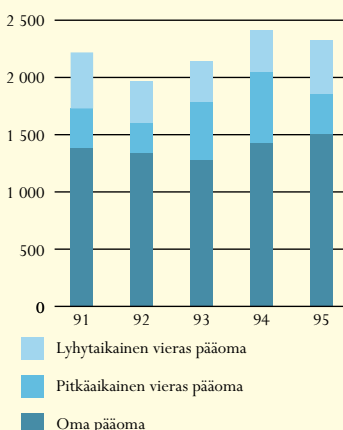
Kosmetiikan ja päivittäistavaroiden tukkukauppayhtiön Oy Bergenheim Yhtiöt Ab:n liikevaihto oli 111 Mmk (99 Mmk), mikä on 12 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Yhtiön liikevoitto parani edellisestä vuodesta.

Langattoman viestinnän päätelaitteita, kuten matkapuhelimia ja radiopuhelimia, myyvän Oy Tekno-Rema Ab:n liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 44 Mmk (44 Mmk). Yhtiön liikevoitto laski merkittävästi edellisestä vuodesta.

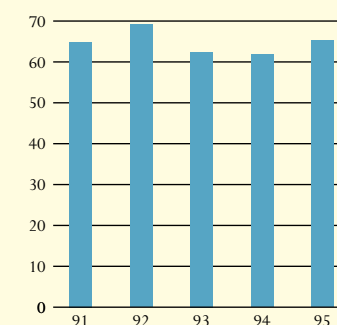
Keskushallinto

Keskushallinnon liikevaihto, joka muodostuu arvopaperikaupasta, oli 66 Mmk (58 Mmk). Konsernin omistamien noteerattujen vaihto- ja käyttöomaisuusosakkeiden markkina-arvo 31.12.1995 oli 429 Mmk (469 Mmk). Vastaava kirjanpitoarvo oli 306 Mmk (329 Mmk). Arvopaperikaupan liikevoitto oli 30 Mmk (34 Mmk).

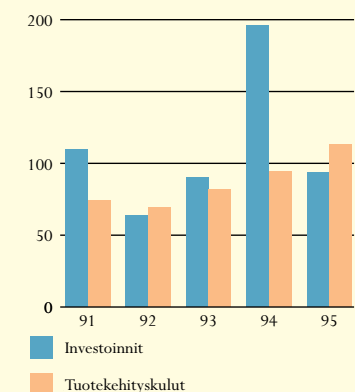
Rahoitus, Mmk

Omavaraisuusaste, %

Investoinnit ja T&K-kulut, Mmk

Rahoitus

Rahoitustoiminnan nettotuotot olivat 39 Mmk (-1 Mmk). Korkotason alentuminen vuoden 1995 aikana on lisännyt merkittävästi rahoitusomaisuusarvopapereista saatuja tuottoja verrattuna edelliseen vuoteen, jolloin korot vastaavasti nousivat. Osakkuusyhtiöiden vaikutus rahoitustuottoihin oli -2 Mmk (-9 Mmk).

Konsernin omavaraisuusaste parantui edellisestä vuodesta ja oli 65 % (62 %). Korollisen vieraan pääoman määrä 31.12.1995 oli 311 Mmk, mikä on 40 Mmk vähemmän kuin vuotta aiemmin. Likvidien rahavarojen määrä oli vuoden lopussa 431 Mmk (455 Mmk).

Investoinnit ja tuotekehitys

Konsernin kokonaisinvestoinnit olivat 95 Mmk (195 Mmk). Koneisiin ja kalustohankintoihin investoitiin 49 Mmk (37 Mmk) sekä osakkeisiin ja muihin pitkäaikutteisiin menoihin 46 Mmk (158 Mmk).

Tuotekehityskulut kasvoivat 18 % ja olivat 113 Mmk (96 Mmk). Anestesia- ja tehohoitolaitteiden tuotekehitykseen käytettiin 99 Mmk, mikä on 14 % ko. liiketoiminnan liikevaihdosta.

Henkilöstö ja hallintoelimet

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 2 559 henkilöä, mikä on 208 henkilöä enemmän kuin

edellisenä vuonna. Emoyhtiön palveluksessa oli henkilökuntaa keskimäärin 1 557 (1 455).

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi lääkintöneuvos Matti Koskenoja ja hallituksen puheenjohtajana Instrumentarium Oy:n toimitusjohtaja Markku Talonen. Muut hallituksen jäsenet olivat vuorineuvos Gustav von Hertzen, varatoimitusjohtaja Olli Riikkala, talousjohtaja Matti Salmivuori ja fil. toht. Gerhard Wendt.

Näkymät vuodelle 1996

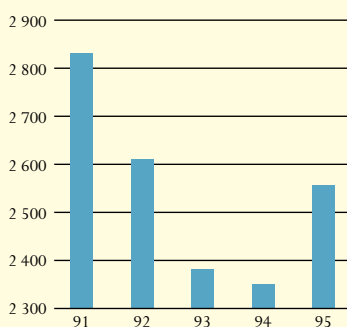
Instrumentarium-konsernin painopiste on anestesia ja tehohoito -liiketoiminnassa. Tavoitteena on sen kehittäminen yhdeksi maailman johtavista alan yksiköistä, mikä edellyttää panostuksia tuotekehitykseen ja myyntiverkoston kehittämiseen. Näkymät anestesia ja tehohoito -liiketoiminnan osalta vuodelle 1996 ovat edellisvuotta paremmat.

Terveystieteiden laitteen ja tarvikkeiden -liiketoimintalueella kysyntätilanne vaihtelee maittain ja tuotealueittain. Instrumentarium-konsernin tuotealueilla näkymät ovat kokonaisuudessaan suotuisat.

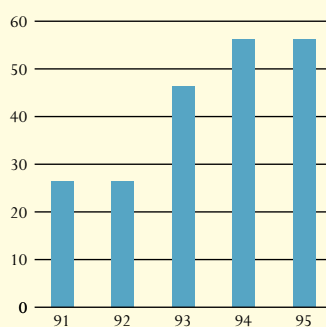
Instrumentariumin Optiikkaryhmän markkina-asema on vahva, ja näkymät vuodelle 1996 ovat vakaat.

Erillisyyksiköiden kohdalla tietotekniikan ja langattoman viestinnän tuotteiden kysynnän uskotaan jatkuvan hyvänä. Kosmetiikan ja päivittäistavaroiden kulutuskysynnän kasvuennusteet ovat varovaiset.

Henkilöstö keskimäärin

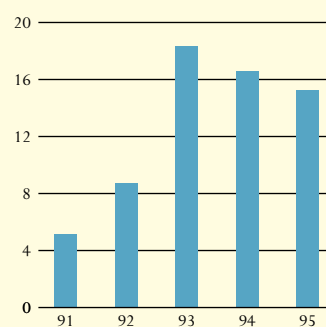

Maksetut osingot, Mmk

* Hallituksen ehdotus.

Sijoitetun pääoman tuotto, %

T U L O S L A S K E L M A

(1 000 mk)	Liite*	KONSERNI				EMOYHTIÖ			
		1995	%	1994	%	1995	%	1994	%
LIKEVAIHTO	(1)	2 147 852	100,0	2 036 861	100,0	1 191 188	100,0	1 040 103	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-1 095 031		-1 053 153		-573 724		-485 788	
BRUTTOKATE		1 052 821	49,0	983 708	48,3	617 464	51,8	554 315	53,3
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-602 240		-536 672		-313 515		-256 576	
Tuotekehityksen kulut		-113 446		-96 229		-103 933		-84 815	
Hallinnon kulut		-139 171		-114 241		-65 453		-60 743	
Liiketoiminnan muut kulut	(3)	-29 838		-30 071		-40 023		-36 887	
Liiketoiminnan muut tuotot	(3)	39 582		47 173		44 359		45 622	
Konserniaktiivan poisto		-21 575		-18 590		-		-	
		-866 687		-748 630		-478 565		-393 399	
LIKEVOITTO		186 134	8,7	235 078	11,5	138 899	11,7	160 916	15,5
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	39 067		-1 334		29 486		15 261	
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIA, VARAUKSIA JA VEROJA		225 201	10,5	233 744	11,5	168 385	14,1	176 177	16,9
Satunnaiset tuotot ja kulut	(6)	-7 706		38 972		-884		78 799	
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA		217 495	10,1	272 716	13,4	167 501	14,1	254 976	24,5
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-		-		24 327		15 526	
Verot	(8)	-78 720		-76 343		-51 911		-69 248	
TILIKAUDEN VOITTO ENNEN VÄHEMMISTÖOSIUTTA		138 775	6,5	196 373	9,6	139 917	11,7	201 254	19,3
Vähemmistöosuus		848		-2 439					
TILIKAUDEN VOITTO		139 623	6,5	193 934	9,5	139 917	11,7	201 254	19,3

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot s. 28–38.

RAHOITUSLASKELMA

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
TULORAAHOITUS LIIKETOIMINNASTA				
Liikevoitto	186 134	235 078	138 899	160 916
Poistot	84 254	73 320	47 766	41 792
Rahoitustuotot ja -kulut	39 067	-1 334	29 486	15 261
Satunnaiset erät	-7 705	38 972	-884	78 799
Verot	-78 721	-76 343	-51 911	-69 248
	223 029	269 693	163 356	227 520
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS				
Vaihto-omaisuus	29 311	-38 832	21 852	-3 331
Lyhytaikaiset liikesaamiset	-79 812	-73 334	-53 499	8 506
Korottomat lyhytaikaiset velat	-86 463	47 857	-96 470	69 716
	-136 964	-64 309	-128 117	74 891
LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA	86 065	205 384	35 239	302 411
INVESTOINNIT				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-94 806	-195 338	-88 499	-211 291
Käyttöomaisuuden myyntituotot	51 742	8 452	65 108	21 333
	-43 064	-186 886	-23 391	-189 958
KASSAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA	43 001	18 498	11 848	112 453
RAHOITUS				
Pitkäaikaiset saamiset	42 508	-46 137	91 757	-56 669
Pitkäaikaiset lainat	-45 894	16 311	-27 516	-7 186
Lyhytaikaiset lainat	5 391	45 847	-22 467	-18 300
Osingot ja lahjoitukset	-56 571	-47 617	-56 571	-47 167
	-54 566	-31 596	-14 797	-129 322
LASKELMAN MUKAINEN LIKVIDIEN VAROJEN LISÄYS	-11 565	-13 098	-2 949	-16 869
Muuntoero	-3 600	-2 713	0	0
TASEEN MUKAINEN LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	-15 165	-15 811	-2 949	-16 869

T A S E

(1 000 mk)	Liite*	KONSERNI				EMOYHTIÖ			
		1995	%	1994	%	1995	%	1994	%
VASTAAVA									
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET									
Aineettomat hyödykkeet	(9)								
Aineettomat oikeudet		13 806		13 315		7 198		3 339	
Konserniliikearvo		124 657		147 386					
Muut pitkävaikutteiset menot		62 367		54 839		55 220		54 521	
		200 830	8,5	215 540	8,9	62 418	3,0	57 860	2,7
Aineelliset hyödykkeet	(9)								
Maa-alueet		25 512		25 512		24 657		24 657	
Rakennukset ja rakennelmat		186 056		192 470		171 900		177 231	
Koneet ja kalusteet		109 356		111 255		59 199		62 460	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		875		630		875		630	
		321 799	13,6	329 867	13,7	256 631	12,4	264 978	12,3
Käyttöomaisuusosakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(9)								
Osakkeet ja osuudet		320 311		343 733		626 240		652 485	
Lainasaamiset		15 589		10 577		14 882		9 223	
		335 900	14,2	354 310	14,7	641 122	31,0	661 708	30,7
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS									
Vaihto-omaisuus	(10)								
Aineet ja tarvikkeet		67 599		69 805		47 882		41 974	
Keskeneräiset tuotteet		43 586		39 663		29 386		22 865	
Valmiit tuotteet/tavarat		245 428		269 778		98 445		132 726	
Muu vaihto-omaisuus		72 599		79 277					
		429 212	18,2	458 523	19,0	175 713	8,5	197 565	9,2
Saamiset	(10)								
Myyntisaamiset		412 489		356 703		185 925		140 082	
Lainasaamiset		20 914		63 422		190 041		281 798	
Siirtosaamiset		101 735		63 950		65 144		42 580	
Muut saamiset		109 076		122 835		93 241		108 149	
		644 214	27,3	606 910	25,2	534 351	25,8	572 609	26,5
Rahoitusomaisuusarvopaperit	(10)	349 883	14,8	350 242	14,5	349 739	16,9	350 013	16,2
Rahat ja pankkisaamiset		79 024	3,3	93 830	3,9	49 325	2,4	52 000	2,4
		2 360 862	100,0	2 409 222	100,0	2 069 299	100,0	2 156 733	100,0

* Ks. tilinpäätöksen liitetiedot s. 28–38.

(1 000 mk)	Liite	KONSERNI				EMOYHTIÖ			
		1995	%	1994	%	1995	%	1994	%
VASTATTAVAA									
OMA PÄÄOMA									
Sidottu oma pääoma	(11)								
Osakepääoma		201 503		201 503		201 503		201 503	
Muu sidottu oma pääoma		183 015		185 251		193 615		193 615	
		384 518		386 754		395 118		395 118	
Vapaa oma pääoma	(11)								
Poistoeron ja varausten pääomaosuus		382 330		418 129					
Muu vapaa oma pääoma		601 162		429 361		642 213		497 530	
Tilikauden voitto		139 623		193 934		139 917		201 254	
		1 123 115		1 041 424		782 130		698 784	
		1 507 633	63,9	1 428 178	59,3	1 177 248	56,9	1 093 902	50,7
VÄHEMMISTÖOSUUS		13 885	0,6	14 936	0,6				
VARAUKSET	(12, 13)								
Kertynyt poistoero		-		-		218 669		216 596	
Investointivaraukset		-		-		165 847		192 247	
Muut varaukset		-		-		111 529		111 529	
						496 045	24,0	520 372	24,1
VIERAS PÄÄOMA									
Pitkäaikainen	(14)								
Vaihtovelkakirjalainat		-		6					
Lainat rahoituslaitoksilta		27 818		50 042		14 163		20 147	
Eläkelainat		133 348		164 176		94 595		116 128	
Laskennallinen verovelka		140 105		140 334					
Muut pitkäaikaiset velat		22 423		14 828		150		150	
		323 694	13,7	369 386	15,3	108 908	5,3	136 425	6,3
Lyhytaikainen	(14)								
Lainat rahoituslaitoksilta		111 815		104 526		6 651		39 059	
Eläkelainat		2 720		3 930		795		1 135	
Saadut ennakot		22 923		73 716		12 783		51 199	
Ostovelat		144 070		131 170		66 050		62 993	
Siirtovelat		170 699		235 740		94 746		159 712	
Muut lyhytaikaiset velat		63 423		47 640		106 073		91 936	
		515 650	21,8	596 722	24,8	287 098	13,9	406 034	18,8
		2 360 862	100,0	2 409 222	100,0	2 069 299	100,0	2 156 733	100,0

I LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös, emoyhtiön tilinpäätös ja kotimaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu Suomen lainsäädännön ja voimassa olevien säädösten mukaisesti. Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on oikaistu vastaamaan suomalaisia tilinpäätösperusteita.

Konsolidointi

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Instrumentarium Oy:n ja ne yhtiöt, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 % äänivallasta. Litonii Gård Ab:sta omistusosuus on 90,00 % ja Bostads Ab Hafniasta 70,42 %. Niitä ei toiminnan laadun ja vähäisen merkityksen vuoksi ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen eikä niiden konsolidointi olisi heikentänyt konsernin tulosta ja omaa pääomaa. Tilinpäätöksessä mukana olevat tytäryhtiöt on ilmoitettu liitetiedoissa kohdassa 9. Liitetiedoissa mainittujen tytäryhtiöiden lisäksi tilinpäätökseen sisältyy myös Instru Data Oy:n alakonserniin kuuluvat yhtiöt Instru Data General Oy, Instru Data A/O, Instru Data UAB ja Instru Data Eesti AS, sekä L-Dental Products Lumme Oy:n alakonserniin kuuluva Lääkintämuovi Oy.

Tilivuoden aikana hankitut yhtiöt on otettu konsernituloslaskelmaan hankinta-ajankohdasta lukien. Vuoden aikana myydyt yhtiöt sisältyvät konsernituloslaskelmaan myyntiajankohtaan saakka.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden hankinta-arvon ja tasearvon ero on konsernitaseessa kohdistettu osittain tytäryhtiöiden käyttöomaisuuteen. Käyvät arvot ylittävä osa käsitellään konserniliikearvona, joka poistetaan pääsääntöisesti viitenä vuotena. Vuonna 1994 anestesia- ja tehohoitoliiketoiminnan ostosta syntynyt liikearvo poistetaan 20 vuodessa, koska ko. liiketoiminnassa valmistetut tuotteet vaativat pitkän tuotekehitysvaiheen ja niiden teknologia on hitaasti vanhenevaa. Tuotteiden keskimääräiseksi eliniäksi on arvioitu noin 20 vuotta. Mainittuja periaatteita noudatetaan soveltuvin osin myös konserniyhtiöiden fuusio- ja purkutilanteissa. Konsolidoinnissa on yhtiöiden väliset saamiset ja velat sekä keskinäisten liiketapahtumien vaikutukset eliminoitu. Vähemmistöosuudet erotetaan tuloksesta ennen tilinpäätössiirtoja verojen jälkeen. Ne erotetaan myös omasta

pääomasta ja varauksista. Vähemmistöosuudet esitetään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa omina erinään. Osakkuusyhtiöiden (omistusosuus 20–50 %) osuus tuloksesta on käsitelty pääomamenetelmällä.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaisinstrumentit

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä yhtiöissä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset tase-erät arvostetaan tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan keskikurssiin. Kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan Suomen markkoiksi käyttäen Suomen Pankin päivittäin noteeraamien kurssien perusteella laskettuja keskikursseja. Kaikki tase-erät, tilikauden tulosta lukuun ottamatta, muunnetaan markkoiksi käyttäen tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikursseja. Oman pääoman muuntamisesta sekä tuloslaskelman ja taseen kääntämisestä eri kurssiin syntyneet muuntoerot kirjataan vapaaseen omaan pääomaan.

Suojaustarkoituksessa tehtyjen valuuttajohdannaisten realisoimattomia valuuttakurssivoittoja tai -tappioita ei tilinpäätöksessä huomioida ellei suojattavasta tase-erästä ole kirjattu vastakkaismerkistä muutosta. Johdannaissovimusten korkoero jaksotetaan tilinpäätöksessä joko korkokuluihin tai -tuottoihin.

Korkojohdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä hankintahintaan tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Konsolidoinnissa käytetyt valuuttakurssit:

	Tuloslaskelma		Tase	
	1995	1994	1995	1994
USD	4,367	5,183	4,359	4,743
SEK	0,613	0,674	0,655	0,636
FRF	0,875	0,938	0,891	0,887
NLG	2,721	2,860	2,719	2,734
NOK	0,689	0,737	0,690	0,701
DEM	3,048	3,119	3,044	3,062
ITL (1 000)	2,680	3,054	2,750	2,920
ESP	0,035		0,036	

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään myynnin välilliset verot ja annetut alennukset. Vuosien 1994 ja 1993 liikevaihdot on oikaistu vastaamaan nykyistä laskentakäytäntöä. Tuotteiden ja palvelujen myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot sisältäen koneiden ja kalustojen investoinnit on kirjattu tilikauden kuluiksi.

Eläkejärjestelyt

Emoyhtiön henkilökunnan eläketurva lisäetuineen on järjestetty Instrumentariumin Yhteiseläkesäätiö s.r:n kautta. Kotimaisten tytäryhtiöiden eläketurva on vakuutettu eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaiset tytäryhtiöt ovat tehneet eläketurvajärjestelynsä paikallisen käytännön ja lainsäädännön mukaisesti.

Eläkemenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sitä mukaa kun työsuoritus on vastaanotettu ja velvollisuus eläkkeen suorittamiseen on syntynyt. Vähäinen osa lisäeläkkeistä on emoyhtiön vastuulla, ja ne on kirjattu maksuperusteisesti kuluiksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa fifo-periaatteella. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai niitä alemman luovutushinnan suuruisena. Luovutushinta on käypä hintataso vähennettynä tavanomaisilla myyntikuluilla. Itse valmistettujen tuotteiden osalta konsernitilinpäätöksessä vaihto-omaisuuden arvoon välittömän hankintamenon lisäksi on sisällytetty myös tuotannon välillisiä kustannuksia.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu alimman arvon periaatteella. Mikäli kirjanpitoarvo on korkeampi kuin markkinahinta, arvostus on tapahtunut markkinaarvoon.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden arvot perustuvat alkuperäisiin välittömiin hankintamenoihin vähennettynä tehdyillä suunnitel-

man mukaisilla poistoilla. Lisäksi eräisiin maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyy arvonorotuksia, jotka on eritelty taseen liitetiedoissa. Poistot lasketaan tasapoistoina välittömistä hankintahinnoista taloudellisen käyttöiän mukaan. Maa-alueista ja arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Taloudelliset pitoajat eri käyttöomaisuusryhmillä ovat:

• Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
• Konserniliikearvo	5–20 vuotta
• Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
• Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
• Koneet ja kalusteet	4–10 vuotta

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät liiketoimintojen lopettamiseen tai luovuttamiseen liittyvät erät sekä laskentakäytännön muutoksesta johtuvat tuotot tai kulut.

Verot

Tuloslaskelman liitetiedoissa on tilikauden verot esitetty erillään aikaisempien tilikausien veroista. Verot on laskettu suoriteperusteisesti. Satunnaisten tuottojen ja kulujen verot on esitetty satunnaisissa erissä.

Laskennallisen verovelan huomioon ottamiseksi on tehty verovaraus seuraavaa vuotta koskevan verokannan mukaan. Laskennallisen verovelan muutos on kirjattu tuloslaskelmaan. Laskennallinen verovelka muodostuu verottamattomista varauksista ja konsernikirjauksiin liittyvistä verosaatavista. Verosaatavia, jotka liittyvät todettujen tappioiden tulevaan käyttöön, ei oteta huomioon ennen niiden realisointia.

Verottomat varaukset

Vuoden 1993 alusta Suomessa voimaan tulleen lainsäädännön mukaan uusia verottamattomia varauksia ei saa tehdä, ja jo voimassa olevat varaukset pitää purkaa tai käyttää kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenon kattamiseen vuoden 1997 loppuun mennessä. Nämä verovelalla vähennetyt varaukset on konsernissa käsitelty osana omaa pääomaa. Ne eivät kuitenkaan ole osingonjakokelpoisia varoja.

II TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
1. LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA				
Suomi	930 778	976 781		
Muu Eurooppa	704 276	632 575		
Pohjois-Amerikka	250 598	223 946		
Venäjä	133 504	83 701		
Muut	128 696	119 858		
Yhteensä	2 147 852	2 036 861		
2. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja luontoisedut	444 495	403 176	249 917	224 056
Eläkevakuutusmaksut ja eläkesäätiösiirrot	25 960	23 527	2 852	1 507
Muut henkilösivukulut	66 364	63 690	31 388	27 508
Yhteensä	536 819	490 393	284 157	253 071
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille maksetut palkat	10 229	11 091	1 667	2 404
Osapalkkiot edellisistä	1 099	1 478	150	-
Johdon eläkejärjestelyt: Instrumentarium Oy:n hallituksen jäsenillä on oikeus siirtyä eläkkeelle 60 vuotta täytettyään.				
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Vuokratuotot	27 649	23 989	23 850	24 178
Muut tuotot	11 934	23 184	20 510	21 445
Yhteensä	39 583	47 173	44 360	45 623
Kulut				
Vuokrattujen tilojen kulut	25 331	20 728	23 029	19 601
Muut kulut	4 507	9 343	16 993	17 286
Yhteensä	29 838	30 071	40 022	36 887
4. POISTOT				
Toimintokohtaiset poistot				
Hankinnan ja valmistuksen poistot	18 736	15 982	10 153	9 359
Myynnin ja markkinoinnin poistot	24 400	20 606	24 306	19 388
Tutkimuksen ja tuotekehityksen poistot	2 687	2 318	1 641	1 775
Hallinnon poistot	9 777	9 746	5 732	5 778
Muun liiketoiminnan poistot	7 079	6 077	5 934	5 493
Konserniliikkeen poistot	21 575	18 590	-	-
Yhteensä	84 254	73 319	47 766	41 793
Kirjanpidon poistot	57 668	56 334	22 572	24 955
Poistojen erotus	26 586	16 985	25 194	16 838
Myydyn käyttöomaisuuden poistoeron oikaisu	-1 460	-2 034	-867	-1 312
Poistoero tuloslaskelmassa	25 126	14 951	24 327	15 526
Siirretty omaan pääomaan laskennallisella verovelalla ja vähemmistöosuudella vähennettynä	25 124	14 952	-	-

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Osinkotuotot	9 277	7 313	1 380	984
Osinkotuotot, konserniyhtiöt	-	-	1 490	935
Korkotuotot	47 837	27 690	45 951	25 318
Korkotuotot, konserniyhtiöt	-	-	12 019	11 213
Muut rahoitustuotot	35 111	15 288	26 976	12 174
Muut rahoitustuotot, konserniyhtiöt	-	-	497	312
Korkokulut	-25 228	-23 208	-12 306	-13 925
Korkokulut, konserniyhtiöt	-	-	-4 047	-6 661
Muut rahoituskulut	-25 756	-19 396	-23 320	-15 088
Poistot sijoituksista	-	-	-19 153	-
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-2 174	-9 020	-	-
Yhteensä	39 067	-1 333	29 487	15 262
<p>Konsernin muihin rahoitustuottoihin sisältyy vuonna 1995 valuuttakurssivoittoja 31 777 000 mk (emoyhtiössä 26 909 000 mk) ja muihin rahoituskuluihin valuuttakurssitappiota 24 332 000 mk (emoyhtiössä 22 374 000 mk).</p>				
6. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot	3 429	49 404	-	-
Vaihto-omaisuuden välilliset valmistuskustannukset vuoden 1994 alussa	-	20 815	-	-
Konserniavustukset	-	-	8 950	97 353
Yhteensä	3 429	70 219	8 950	97 353
Kulut				
Liiketoimintojen lopettamiseen tai luovuttamiseen liittyvät kulut	11 135	20 371	9 834	18 554
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista ennen vuotta 1994	-	10 876	-	-
Yhteensä	11 135	31 247	9 834	18 554
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-7 706	38 972	-884	78 799
7. VAPAAEHTOISTEN VARAUSTEN MUUTOS				
Investointivaraus	93	-	-	-
Toimintavaraus	442	5 081	-	-
Siirtymävaraus	9	10 174	-	-
Muu varaus	715	169	-	-
Yhteensä	1 259	15 424	-	-
Siirretty omaan pääomaan laskennallisella verovelalla ja vähemmistöosuudella vähennettynä	1 259	15 424	-	-
8. VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tilikaudelta	62 005	81 370	48 075	67 212
Aikaisemmilta vuosilta	17 044	2 578	3 836	2 036
Laskennallisen verovelan muutos	-328	-7 605	-	-
Yhteensä	78 721	76 343	51 911	69 248
Verot normaalista liiketoiminnasta	61 498	63 581	-	-
Verot satunnaisista tuotoista ja kuluista	1 292	12 762	-	-
Verokannan muutoksen vaikutus laskennalliseen verovelkaan	15 930	-	-	-

III TASEEN LIITETIEDOT

9. KÄYTTÖOMAISUUS

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

(1 000 mk)	Aineettomat	Konsernin	Muut	Aineettomat	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet	Ennako-	Aineelliset	Yhteensä
Konserni	oikeudet	liikearvo	pitkävaikut-	hyödykkeet		ja	ja	maksut ja	hyödykkeet	
			teiset menot	yhteensä		rakennelmat	kalusto	keskeneräiset	yhteensä	
							hankinnat			
Alkuperäinen hankintameno tai arvonkorotuksella oikaistu arvo 1.1.	19 464	218 183	89 029	326 676	25 512	245 621	291 674	630	563 437	890 113
Kauden investoinnit	6 210	6 022	20 075	32 307		1 291	48 577	245	50 113	82 420
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	-3 778	-16 513	-4 605	-24 896			-37 937		-37 937	-62 833
Muuntoero	-11		-68	-79			-1 027		-1 027	-1 106
Hankintameno yhteensä 31.12.	21 885	207 692	104 431	334 008	25 512	246 912	301 287	875	574 586	908 594
Kumulatiiviset poistot 1.1.	6 149	70 797	34 190	111 136		53 151	180 419		233 570	344 706
Kauden poistot	2 937	21 575	11 739	36 251		7 705	40 296		48 001	84 252
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	-1 002	-9 337	-3 863	-14 202			-28 629		-28 629	-42 831
Muuntoero	-5		-2	-7			-155		-155	-162
Kumulatiiviset poistot yhteensä 31.12.	8 079	83 035	42 064	133 178		60 856	191 931		252 787	385 965
Hankintameno 31.12.	21 885	207 692	104 431	334 008	25 512	246 912	301 287	875	574 586	908 594
Kertyneet poistot 31.12.	8 079	83 035	42 064	133 178		60 856	191 931		252 787	385 965
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 806	124 657	62 367	200 830	25 512	186 056	109 356	875	321 799	522 629
Palovakuutusarvo						268 474				
Kertynyt poistoero 1.1.	1 826		39 526	41 352		138 498	45 249		183 747	225 099
Poistoero tilikautena	-779		-5 271	-6 050		-3 961	-16 573		-20 534	-26 584
Investointivaraus/siirtymävaraus	4 770		1 846	6 616		1 231	18 552		19 783	26 399
Myyntivoitto							1 460		1 460	1 460
Muuntoero							3		3	3
Kertynyt poistoero 31.12.	5 817		36 101	41 918		135 768	48 691		184 459	226 377
Emoyhtiö										
Alkuperäinen hankintameno tai arvonkorotuksella oikaistu arvo 1.1.	5 608		106 990	112 598	24 657	214 373	159 498	630	399 158	511 756
Kauden investoinnit	5 120		19 000	24 120		1 232	19 004	245	20 481	44 601
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	-177		-3 448	-3 625			-11 375		-11 375	-15 000
Hankintameno yhteensä 31.12.	10 551		122 542	133 093	24 657	215 605	167 127	875	408 264	541 357
Kumulatiiviset poistot 1.1.	2 269		52 469	54 738		37 142	97 038		134 180	188 918
Kauden poistot	1 260		18 301	19 561		6 563	21 643		28 206	47 767
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	-176		-3 448	-3 624			-10 754		-10 754	-14 378
Kumulatiiviset poistot yhteensä 31.12.	3 353		67 322	70 675		43 705	107 927		151 632	222 307
Hankintameno 31.12.	10 551		122 542	133 093	24 657	215 605	167 127	875	408 264	541 357
Kertyneet poistot 31.12.	3 353		67 322	70 675		43 705	107 927		151 632	222 307
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 198		55 220	62 418	24 657	171 900	59 200	875	256 632	319 050
Palovakuutusarvo						191 724				
Kertynyt poistoero 1.1.	1 827		39 384	41 211		132 553	42 831		175 384	216 595
Poistoero tilikautena	-779		-5 290	-6 069		-3 060	-16 065		-19 125	-25 194
Investointivaraus/siirtymävaraus	4 770		1 846	6 616		1 232	18 552		19 784	26 400
Myyntivoitto							867		867	867
Kertynyt poistoero 31.12.	5 818		35 940	41 758		130 725	46 185		176 910	218 668

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Osakkeet ja osuudet				
Tytäryhtiöosakkeet				
Hankintameno 1.1.	-	-	515 168	391 663
Lisäykset tilikautena	-	-	30 866	143 761
Vähennykset tilikautena	-	-	-25 449	-20 257
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	520 585	515 167
Osakkuusyhtiöosakkeet				
Hankintameno 1.1.	33 212	17 209	33 212	17 209
Lisäykset tilikautena	30	16 003	30	16 003
Vähennykset tilikautena	-	-	-10 000	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 242	33 212	23 242	33 212

Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta	Osuus % 1995	Oma pääoma 1995	Pääomaosuus 1995
Diomed Ltd.	21,68	-798	-173
Hackman Metos Oy Ab	40,00	45 064	18 026
Neuromag Oy	32,37	8 275	2 679
Picker Nordstar Oy	50,00	-18 718	-9 359
Yhteensä		33 823	11 173

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Muut osakkeet				
Hankintameno 1.1.	330 417	329 953	104 105	103 185
Lisäykset tilikautena	7 343	2 283	7 343	1 820
Vähennykset tilikautena	-28 623	-1 820	-29 035	-900
Kirjanpitoarvo 31.12.	309 137	330 416	82 413	104 105
Pitkäaikaiset sijoitukset				
Lainasaamiset				
Osakkuusyhtiöt	14 882	9 223	14 882	9 223
Muut yritykset	708	1 353	-	-
Yhteensä	15 590	10 576	14 882	9 223
Arvonkorotukset				
Maa-alueet	1 100	1 100	1 100	1 100
Rakennukset	1 675	1 675	1 675	1 675
Yhteensä	2 775	2 775	2 775	2 775
Verotusarvot				
Maa-alueet	34 891	46 267	31 593	40 003
Rakennukset ja rakennelmat	131 272	134 281	113 341	115 404
Kotimaiset osakkeet	298 290	313 405	322 408	270 948
Yhteensä	464 453	493 953	467 342	426 355

Verotusarvot kattavat emoyhtiön ja konsernin kotimaisen omaisuuden. Niistä kotimaisista osakkeista, joille ei ole vahvistettu verotusarvoa, on käytetty kirjanpitoarvoa.

OSAKKEET JA OSUUDET

Käyttöomaisuuteen sisältyvien julkisesti noteerattujen osakkeiden kirjanpitoarvo 31.12.1995 oli 230 038 438 mk ja vastaava markkina-arvo 31.12.1995 oli 350 201 483 mk.

	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
TYTÄRYHTIÖT				
Oy Bergenheim Yhtiöt Ab	250 000	100,00	2 500	8 367
Clinisoft Oy	2 750	100,00	413	5 934
Investment AB Coland	1 000	100,00	SEK 100	393
Datex Engström Ibérica, S.L.	150 000	100,00	ESP 150 000	5 386
Datex Medical Electronics B.V.	403	100,00	NLG 403	NLG 413 FIM 888
Datex Medical Instrumentation, Inc.	100	100,00	USD 0	USD 8 088 FIM 34 917
Datex S.A.R.L.	1 000	100,00	FRF 500	NLG 166 FIM 367
Datia Holdings B.V.	1 385	100,00	NLG 1 385	2 638
Oy Dentaldepot Ab	82 464	99,96	4 453	10 451
Eksperimentarium Oy	15	100,00	15	15
Engström Medical AB	240 000	100,00	SEK 24 000	83 829
Erkkola Oy	100	100,00	50	3 530
Findip Oy	11 620	100,00	11 620	11 620
Helsingin Silmälääkärikeskus Oy	6 600	56,90	66	286
Hoyer Klinikgeräte Handels GmbH		70,00	0	11 969
HT-Research Oy	150	100,00	15	363
Instru Data Oy	340 225	62,42	3 402	5 604
AS Instruest	44	88,00	EEK 44	20
Instru Holdings, Inc.	100	100,00	USD 0	0
Instru Invest Oy	15	100,00	15	15
Instrumentarium AB	500	100,00	SEK 50	2 178
A/O Instrumentarium	100	100,00	RUR 23 000	29
AS Instrumentarium	100	100,00	EEK 1 000	410
Instrumentarium SIA	10	100,00	LVL 1	9
Instrumentarium Imaging, Inc.	100	100,00	USD 10	USD 14 602 FIM 66 660
Japo Trading Oy	5	100,00	15	940
Junior-Notariaatti Oy	15	100,00	15	24 858
L-Dental Products Lumme Oy	192 240	91,54	19 224	24 279
Oy Loko-Invest Ab	150	100,00	15	2 328
Medko Oy	45 500	100,00	4 550	236 532
A/O Medko Medikal	10	100,00	RUR 10	0
Medko Medical Oy	2 000	100,00	2 000	2 000
Merimedic AB	18 500	100,00	SEK 1 850	3 746
Merimedic A/S	2 000	100,00	NOK 2 000	1 338
Merivaara France S.A.R.L.	15 000	100,00	FRF 300	770
Merivaara AB	1500	100,00	SEK 150	186
A/O Merivaara	60 000	100,00	RUR 60 000	60
Oy Metava Ab	100	100,00	100	7 489
Pika-Optiikka Oy	150	100,00	15	15
Optiker Simson AB	20 000	100,00	SEK 2 000	16 205
Sotem Oy	4 000	100,00	40 000	40 000
Soxil S.p.A.	10 000 000	100,00	ITL 10 000 000	40 461
Suomen Keskus-Optiikka Oy	150	100,00	15	30
Oy Tekno-Rema Ab	60	100,00	60	7 329
AB Ögat	500	100,00	SEK 50	SEK 7 000 FIM 4 494
Ögat Förvaltning Aktiebolag	500	100,00	SEK 50	8 692
OSAKKUUSYHTIÖT				
Diomed Ltd.	349 333	21,68	GBP 0	2 642
Hackman Metos Oy Ab	40 000	40,00	4 000	16 003
Neuromag Oy	457	32,37	69	4 597
Picker Nordstar Oy	500	50,00	500	10 000
Osakkuusyhtiöt yhteensä				33 242
MUUT OSAKKEET				
Kiinteistöosakkeet yhteensä 71 827				
Carital Oy	50	5,00	50	500
MIE Ltd.	298 500	19,90	GBP 299	1 001
Ewco Oy	50	9,62	500	500
Helsingin Arvopaperipörssi Oy	20 000	0,61	200	140
Helsingin Puhelinyhdistys	397	0,07	1 092	1 062
Keski-Suomen Lääkäritalo Oy	171	10,69	171	2 008
Lassila & Tikanoja Oy	108 283	2,74	1 083	6 046
Länsivoima Oy	12 816	0,20	64	897
MTV Oy	613	1,11	307	811
Orion-yhtymä Oy	2 620 236	5,24	26 202	211 345
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	76 150	0,19	381	9 627
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta			0	210
Ventana Growth Fund II	5	3,50	USD 500	2 101
Muut			0	1 063
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä				309 138

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
10. VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Vaihto-omaisuusarvopaperit				
Markkina-arvo	81 267	109 549	-	-
Vastaava kirjanpitoarvo	72 599	70 553	-	-
Erotus	8 668	38 996	-	-
Saamiset, konserniyhtiöt				
Myyntisaamiset	-	-	59 855	39 594
Lainasaamiset	-	-	170 512	227 934
Yhteensä	-	-	230 367	267 528
Saamiset, osakkuusyhtiöt				
Myyntisaamiset	3 298	2 162	3 228	2 009
Lainasaamiset	13 780	26 601	13 780	26 601
Siirtosaamiset	419	61	419	61
Yhteensä	17 497	28 824	17 427	28 671
Saamiset, muut				
Myyntisaamiset	409 191	354 541	122 842	98 480
Lainasaamiset	7 134	36 820	5 749	27 263
Siirtosaamiset	101 316	63 889	64 725	42 520
Muut saamiset	109 076	122 835	93 241	108 149
Yhteensä	626 717	578 085	286 557	276 412
Pitkäaikainen rahoitusomaisuus				
Investointitalletukset	88 311	101 967	88 124	101 733
Pankkisaamiset	1 500	1 800	-	-
Yhteensä	89 811	103 767	88 124	101 733
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Markkina-arvo	353 638	350 995	353 493	350 766
Vastaava kirjanpitoarvo	349 883	350 242	349 739	350 013
Erotus	3 755	753	3 754	753
11. OMA PÄÄOMA				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma				
Osakepääoma 1.1.				
A-osakkeet	153 025	102 016	153 025	102 016
B-osakkeet	48 479	32 319	48 479	32 319
Yhteensä	201 503	134 335	201 503	134 335
Osakeanti 1.1.–31.12.				
A-osakkeet	-	51 008	-	51 008
B-osakkeet	-	16 160	-	16 160
Yhteensä		67 168		67 168
Osakepääoma 31.12.				
A-osakkeet	153 025	153 025	153 025	153 025
B-osakkeet	48 479	48 479	48 479	48 479
Yhteensä	201 503	201 503	201 503	201 503

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Muu sidottu oma pääoma 1.1.	185 251	250 183	193 616	260 783
Lisäykset 1.1.–31.12.	463	2 236	-	-
Vähennykset 1.1.–31.12.	-2 699	-67 168	-	-67 168
Yhteensä 31.12.	183 015	185 251	193 616	193 616
Sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.	384 518	386 754	395 119	395 119
Vapaa oma pääoma				
Poistoeron ja varausten pääomaosuus				
Ennen tilikautta kertyneet	418 129	441 230	-	-
Muutokset 1.1.–31.12.	-35 800	-23 101	-	-
Yhteensä	382 329	418 129	-	-
Muu vapaa oma pääoma 1.1.	623 295	458 825	698 784	544 697
Poistoeron ja varausten muutos	35 800	23 101	-	-
Siirrot vapaasta sidottuun	2 236	-2 236	-	-
Muuntoero	-3 597	-2 713	-	-
Osingonjakoon	-56 421	-47 017	-56 421	-47 017
Lahjoituksiin	-150	-600	-150	-150
Tilikauden tulos	139 623	193 934	139 918	201 254
Yhteensä	740 786	623 294	782 131	698 784
Vapaa oma pääoma 31.12.	1 123 115	1 041 423	782 131	698 784
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 507 633	1 428 178	1 177 250	1 093 903
12. KERTYNYT POISTOERO				
Aineettomat oikeudet	5 818	1 827	5 818	1 827
Muut pitkävaikutteiset menot	36 101	39 526	35 940	39 385
Rakennukset ja rakennelmat	135 768	138 498	130 725	132 554
Koneet ja kalusteet	48 691	45 249	46 185	42 831
Yhteensä	226 377	225 100	218 669	216 596
13. VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Toimintavaraus	1 426	1 843	-	-
Siirtymävaraus	139 771	139 780	111 529	111 529
Investointivaraus	166 222	192 715	165 847	192 247
Muut varaukset	1 092	1 900	-	-
Yhteensä	308 511	336 238	277 376	303 776
Kertyneen poistoeron ja vapaaehtoisten varausten konsernin osuus				
Omaan pääomaan siirretty osuus	382 330	418 129	-	-
Laskennallinen verovelka	148 684	139 376	-	-
Laskennalliseen verovelkaan sisältyy lisäksi:				
Verottamattomien varausten vähemmistöosuus	1 085	958	-	-
Konsernikirjauksiin liittyvä verosaatava	-9 663	-	-	-
Laskennallinen verovelka yhteensä	140 105	140 334	-	-

14. VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma

Instrumentarium Oy:n vuonna 1989 liikkeelle laskeman optiolainan ulkona oleva määrä oli tilikauden päättyessä 150 000 mk. Lainan korko on 6 % ja lainaan liittyvillä optiotodistuksilla voi merkitä 13 500 kpl Instrumentarium Oy:n B-sarjan osakkeita vuosittain 2.1.–31.10. välisenä aikana viimeistään 11.5.1999. Osakkeiden merkintähinta on 78,33 mk. Merkinnät lisäävät yhtiön osakepääomaa enintään 135 000 mk, joka vastaa 0,07 % yhtiön osakepääomasta ja 0,01 % äänivallasta.

Konsernin pitkäaikaisen vieraan pääoman valuuttajakauma sisältäen vuoden 1995 lyhennykset:

	1995	1994
FIM	93 %	82 %
SEK	2 %	12 %
GBP	-	5 %
Muut	5 %	1 %
Yhteensä	100 %	100 %

Konsernin pitkäaikainen vieras pääoma eräänny maksettavaksi seuraavasti:

1996	1997	1998	1999	2000	2001 ja myöhemmin
7%	10%	4%	2%	1%	76%

Konsernin pitkäaikaisen vieraan pääoman painotettu keskikorko 31.12.1995 oli 6,8 %.

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lyhytaikaiset korottomat velat				
Konserniyhtiöt				
Ostovelat	-	-	4 817	2 227
Yhteensä	-	-	4 817	2 227
Osakkuusyhtiöt				
Ostovelat	22	91	22	91
Yhteensä	22	91	22	91
Muut				
Ennakkomaksut	22 923	73 716	12 783	51 199
Ostovelat	144 047	131 079	61 211	60 675
Siirtovelat	170 699	235 740	94 746	159 712
Muut lyhytaikaiset velat	50 785	34 314	13 309	9 454
Yhteensä	388 453	474 849	182 049	281 041
Lyhytaikaiset korolliset velat				
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	11 889	13 007	7 447	8 403
Konserniyhtiöt	-	-	80 124	69 157
Muut lyhytaikaiset velat	115 283	108 775	12 638	45 116
Yhteensä	127 172	121 782	100 209	122 676

(1 000 mk)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
15. VASTUUT				
Omasta puolesta				
Annetut pantit	29 234	36 361	21 709	24 365
Velan vakuudeksi annetut kiinnitykset	32 600	42 600	18 000	28 000
Yleisvakuudeksi annetut kiinnitykset	55 767	57 321	22 739	22 764
Muut vastuut	4 903	24 401	798	17 116
Yhteensä	122 504	160 683	63 246	92 245
Konserniyhtiöiden puolesta				
Yleisvakuudeksi annetut kiinnitykset	-	-	9 799	9 544
Takaukset	-	-	82 374	143 951
Yhteensä	-	-	92 173	153 495
Osakkuusyhtiöiden puolesta				
Takaukset	19 798	16 806	19 798	16 806
Yhteensä	19 798	16 806	19 798	16 806
Eläkevastuut				
Eläkesäätiön vastuuvajaus	4 747	4 758	4 747	4 758
Muut eläkevastuut	1 507	1 528	-	-
Yhteensä	6 254	6 286	4 747	4 758
Vastuut yhteensä	148 556	183 775	179 964	267 304
16. LEASINGSOPIMUKSET				
Tehtyihin sopimuksiin perustuvat leasingmaksut tulevat olemaan:				
1996	21 362		8 662	
1997	18 549		8 645	
1998	12 551		8 531	
1999	10 189		7 793	
2000	8 023		7 793	
Seuraavat vuodet	54 551		54 551	
Yhteensä	125 226		95 976	

17. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Instrumentarium-konserni käyttää johdannaissopimuksia valuuttamääräisten kassavirtojen sekä valuuttamääräisten saamisten ja velkojen kurssiriskeiltä suojautumiseen. Korkojohdannaissopimuksia käytetään osana sijoitussalkun korkoriskin hallintaa.

Valuuttatermiinisopimuksia oli 31.12.1995 nimellisarvoltaan 234 045 000 mk (132 186 000 mk) ja valuuttaoptiosopimuksia 337 175 000 mk (15 000 000 mk). Optiosopimuksista oli ostettuja 138 550 000 mk (15 000 000 mk) ja asetettuja sopimuksia 198 625 000 mk (0). Optioita oli asetettu ostettujen optioiden yhteydessä suojausstrategioita muodostettaessa. Valuuttajohdannaissopimuksia oli yhteensä nimellisarvoltaan 571 220 000 mk (147 186 000 mk). Tilinpäätöspäivän kurssilla arvostettu valuuttajohdannaissopimuskanta sisälsi realisoimattomia kurssivoittoja 429 000 mk.

Korkotermiinejä ja -futuureja oli 31.12.1995 nimellisarvoltaan 70 000 000 mk (0). Tilinpäätöspäivän koroilla arvostettu korkotermiini- ja -futuurikanta sisälsi realisoitumattomia kurssivoittoja 250 000 mk.

VOITONJAKO

Ehdotukset yhtiökokoukselle

Konsernin vapaa oma pääoma taseen 31.12.1995 mukaan on 1 123 115 164,37 mk. Siitä osingonjakokelpoisten varojen osuus on 740 785 192,62 mk. Emoyhtiön vapaa oma pääoma taseen 31.12.1995 mukaan on 782 130 549,92 mk.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävänä olevat voittovarot jaetaan seuraavasti:

- osinkoa 2,80 mk osakkeelta (1,40 mk/ADR)	56 420 842,80 mk
- Instrumentariumin Tiedesäätiö s.r.lle	150 000,00 mk
- jätetään vapaaseen omaan pääomaan	725 559 707,12 mk
	<hr/>
	782 130 549,92 mk

Helsingissä 5. päivänä maaliskuuta 1996

Gustav von Hertzen

Olli Riikkala

Matti Salmivuori

Gerhard Wendt

Markku Talonen
hallituksen puheenjohtaja,
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Instrumentarium Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Instrumentarium Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan ne on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 1996

Göran Grén
KHT

Heikki Lassila
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Instrumentarium Oy:n hallintoneuvosto on tutustunut hallituksen laatimiin yhtiön ja konsernin vuoden 1995 tilinpäätöksiin sekä tilintarkastuskertomukseen. Hallintoneuvosto ehdottaa, että yhtiön ja konsernin tilinpäätökset vahvistetaan ja voittovarot käytetään hallituksen esittämällä tavalla.

Erovuorossa ovat hallintoneuvoston jäsenet Eero Ikkala, Tauno Larmi, Aatto Prihti, Erkki Tammissalo ja Tapani Tammisto.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 1996

Matti Koskenoja
Matti Eestilä
Eero Ikkala
Martti Kormanen

Tauno Larmi
Aatto Prihti
Kari Raivio
Arto Sivula
Erkki Tammissalo

Tapani Tammisto
Leila Telivuo
Turo K. J. Tukiainen
Eino Tunkelo

HALLINTOELIMET JA TILINTARKASTAJAT

Hallintoneuvosto

valittu kaudeksi

Matti Koskenoja	lääkintöneuvos, puh.joht.	1994–96
Kari Raivio	professori, varapuh.joht.	1994–96
Matti Eestilä	ekonomi	1994–96
Eero Ikkala	professori	1993–95
Martti Kormanen	professori	1995–97
Tauno Larmi	lääket. ja kir. toht.	1993–95
Paavo Pitkänen	fil. kand.	1994–96
Aatto Prihti	kauppat. toht.	1993–95
Arto Sivula	apul.professori	1995–97
Erkki Tammissalo	professori	1993–95
Tapani Tammisto	professori	1993–95
Leila Telivuo	hammaslääket. lis.	1995–97
Turo K. J. Tukiainen	varatuomari	1995–97
Eino Tunkelo	professori	1994–96

Tilintarkastajat

Göran Grén	dipl.ekonomi, KHT
Heikki Lassila	kauppat. maist., KHT
Varalla:	
SVH Coopers & Lybrand Oy	
Coopers & Lybrand Oy	

Instrumentarium Oy:n hallitus. Vasemmalta: Gustav von Herten, Olli Riikkala, Markku Talonen, Matti Salmivuori ja Gerhard Wendt.

Hallitus

valittu kaudeksi

Markku Talonen	1995–97
s. 1946, tekn. lis., toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja. Instrumentariumin palveluksessa vuodesta 1978. Omistaa 15 565 Instrumentariumin osaketta.	
Gustav von Herten	1996
s. 1930, vuorineuvos. Omistaa 1 590 Instrumentariumin osaketta.	
Olli Riikkala	1996
s. 1951, dipl.ins., MBA, varatoimitusjohtaja. Instrumentariumin palveluksessa vuodesta 1979. Omistaa 4 806 Instrumentariumin osaketta.	
Matti Salmivuori	1996
s. 1950, kauppat. maist., talusjohtaja. Instrumentariumin palveluksessa vuodesta 1973. Omistaa 2 000 Instrumentariumin osaketta.	
Gerhard Wendt	1996
s. 1934, fil. toht. Ei omista Instrumentariumin osakkeita.	

VIISIVUOTISTILASTOA

		1991	1992	1993	1994	1995
TUOSLASKELMAERÄT						
Liikevaihto	Mmk	1 848,1	1 721,0	1 982,2 ¹⁾	2 036,9 ¹⁾	2 147,9
Muutos edellisestä vuodesta	%	6,9	-6,9	15,2	2,8	5,4
Ulkomainen liikevaihto	Mmk	637,3	718,6	947,6	1 060,1	1 217,1
Osuus liikevaihdosta	%	34,5	41,8	47,8	52,0	56,7
Suunnitelman mukaiset poistot	Mmk	90,5	81,9	84,3	73,3	62,7
Liikevoitto	Mmk	67,4	82,2	228,7	235,1	186,1
Rahoitustuotot ja -kulut	Mmk	-29,2	-15,6	22,5	-1,3	39,1
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	Mmk	32,2	88,3	251,2	233,7	225,2
Satunnaiserat	Mmk	6,4	-56,1	-45,6	39,0	-7,7
Voitto ennen varauksia ja veroja	Mmk	38,6	32,2	205,6	272,7	217,5
Verot	Mmk	24,1	14,4	61,2	76,3	78,7
Voitto ennen satunnaiseriä ja varauksia, verojen jälkeen	Mmk	8,1	73,9	190,0	157,4	146,5
Investoinnit	Mmk	112,2	66,7	91,2	195,3	94,8
Tuotekehityskulut	Mmk	73,4	70,5	79,5	96,2	113,4
Osingot	Mmk	26,6	26,9	47,0	56,4	56,4 ²⁾
TASE-ERÄT						
Vieras pääoma	Mmk	840,2	669,9	858,8	966,1	839,3
Lyhytaikainen	Mmk	497,4	413,5	355,8	369,4	515,7
Pitkäaikainen	Mmk	342,8	256,4	503,0	596,7	323,7
Oma pääoma	Mmk	1 389,3	1 325,6	1 284,6	1 428,2	1 507,6
Taseen loppusumma	Mmk	2 231,7	1 997,8	2 153,2	2 409,2	2 360,9
TUNNUSLUKUJA						
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	5,2	8,9	18,3	16,4	15,2
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	0,6	5,4	15,6	11,5	9,9
Omavaraisuusaste	%	65,0	68,7	62,4	61,8	65,1
Gearing	%	21,4	5,1	-14,1	-6,5	-7,8
Quick ratio		1,65	2,15	2,24	2,01	2,18
Current ratio		2,27	2,85	2,72	2,53	2,91
Henkilöstö keskimäärin		2 831	2 612	2 383	2 351	2 559
OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET 31. 12.						
Osakepääoma	Mmk	133,0	134,3	134,3	201,5	201,5
Osakekannan markkina-arvo	Mmk	757,2	1 065,9	2 633,7	2 010,2	2 272,1
Osakkeiden määrä 1 000 kpl		6 650	6 717	6 717	20 150	20 150
A-osakkeet		5 034	5 101	5 101	15 302	15 302
B-osakkeet		1 616	1 616	1 616	4 848	4 848
Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin 1 000 kpl		19 950	20 055	20 150	20 150	20 150
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT						
Tulos/osake	mk	0,78	3,47	8,36	8,32	8,17 ³⁾
Tulos/osake U. S. GAAP	mk	3,36	1,23	13,78	9,37	6,90
Oma pääoma/osake	mk	69,74	66,21	64,24	71,62	75,51
Kassavirta/osake	mk	5,13	7,28	13,54	10,95	10,42
Osinko/osake	mk	1,33	1,33	2,33	2,80	2,80 ²⁾
P/E-luku						
A-osake		52,6	15,9	15,7	12,0	13,8
B-osake		37,6	13,1	15,3	11,9	13,7
Osinkotuotto						
A-osake	%	3,3	2,4	1,8	2,8	2,8 ²⁾
B-osake	%	4,5	2,9	1,8	2,8	2,8 ²⁾
Osakkeenomistajien määrä		16 053	16 093	11 212	11 917	11 383

¹⁾ Vuosien 1993 ja 1994 liikevaihto on muutettu vastaamaan vuoden 1995 laskentakäytäntöä.

²⁾ Hallituksen ehdotus.

³⁾ Vuoden 1989 optiolainan laimennus huomioon otettuna tulos/osake pysyy samana.

Osakkeet ja äänioikeus

Instrumentarium Oy:n osakepääoma jakautuu 10 mk:n nimellisarvoisiin A- ja B-sarjan osakkeisiin. Jokaisella A-sarjan osakkeella on yhtiökokouksessa kymmenen ääntä ja jokaisella B-sarjan osakkeella yksi ääni. Sekä A- että B-sarjan osakkeet antavat osakkeenomistajille samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja voitonjakoon. Vuoden 1993 alussa ulkomaalaisrajoituslainsäädäntö kumottiin Suomessa ja yhtiön kaikki osakkeet ovat vapaita osakkeita.

Noteerukset pörseissä

Instrumentarium Oy:n molemmat osakesarjat noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä. A-sarjan noteeraus aloitettiin 1971 ja B-sarjan noteeraus 1986. B-sarjan osakkeita vastaavat ADR-osaketodistukset ovat olleet noteerattuina Yhdysvalloissa NASDAQin listalla vuodesta 1983. Kaksi ADR-osaketodistusta vastaa yhtä B-osaketta. Vuoden 1995 lopussa NASDAQin listalla oli 190 494 ADR-osaketodistusta.

Omistajaluettelo

Yhtiön osakkeet on siirretty arvo-osuusjärjestelmään kesäkuussa 1993. Osakkeenomistajan tulee hoitaa osoitteenmuutokset, tilitietojen muutokset osinkojen maksua varten sekä muut osakkeenomistukseensa liittyvät asiat siinä arvo-osuusrekisterissä, jossa hänen arvo-osuustilinsä on.

Osakepääoman rakenne 31.12.1995

	Lukumäärä kpl	% osakkeista	% äänistä
A-osakkeet	15 302 451	75,9	96,9
B-osakkeet	4 847 850	24,1	3,1
Yhteensä	20 150 301	100,0	100,0

Osinko

Hallituksen voitonjakoehdotus on sivulla 39. Oikeus osinkoon on vain sillä, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä 2.4.1996 on merkitty Osakekeskusrekisterin pitämään omistajaluetteloon. Osingon maksupäivä on 10.4.1996.

Henkilöstön, hallituksen ja hallintoneuvoston osakeomistus

Henkilökuntaan kuuluvia osakkeenomistajia oli vuoden lopussa 323 ja heidän yhteenlaskettu osakeomistuksensa oli 215 483 kpl. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten omistuksessa oli vuoden vaihteessa 134 392 A-sarjan ja 16 694 B-sarjan osaketta, jotka vastaavat 0,75 % yhtiön osakepääomasta ja 0,86 % äänivallasta.

Vaihtovelkakirja- ja optiolainat

Yhtiön liikkeelle laskeman optiolainan ehdot ja vaikutukset osakepääomaan ja äänivaltaan on selvitetty liitetiedoissa sivulla 37.

Hallituksen valtuudet ja osakassopimukset

Hallituksella ei ole ollut kuluneella tilikaudella osakeantivaltuuksia. Yhtiön hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeita koskevia osakassopimuksia.

Omistuksen jakautuminen osakerekisterin mukaan 31.12.1995

Osakkeet kpl	Osakkaiden lukumäärä	% -osuus osakkaista	% osake- kannasta
1-100	3 182	27,9	0,9
101-500	4 950	43,5	6,2
501-1 000	1 589	14,0	5,6
1 001-5 000	1 391	12,2	14,2
5 001-10 000	135	1,2	4,6
yli 10 000	136	1,2	68,5
Yhteensä	11 383	100,0	100,0

Osakkeiden omistus 31.12. 1995

Instrumentarium Oy:n suurimmat osakkeenomistajat äänimäärän mukaisessa suuruusjärjestyksessä 31.12.1995

Osakkeenomistaja	Lukumäärä		Yhteensä	% osakkeista	% äänistä
	A-osake	B-osake			
1. Orion-yhtymä Oy *	1 046 523	468 954	1 515 477	7,5	6,9
2. Oriola Oy *	741 327	19 110	760 437	3,8	4,7
3. Kuulolaitekeskus Oy*	737 299	-	737 299	3,7	4,7
4. Panfarma Oy *	735 523	-	735 523	3,6	4,7
5. Hiven Oy *	734 500	-	734 500	3,6	4,7
6. Instrumentariumin Yhteiseläkesäätiö s.r. **	503 160	188 100	691 260	3,4	3,3
7. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Varma	354 009	42 200	396 209	2,0	2,3
8. Medical Investment Trust Oy	328 500	-	328 500	1,6	2,0
9. Instrumentariumin Tiedesäätiö s.r.	299 739	19 962	319 701	1,6	1,9
10. Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	253 203	60	253 263	1,3	1,6
11. Kuntien Eläkevakuutus	224 000	92 400	316 400	1,6	1,5
12. Suomen Kulttuurirahasto	220 000	990	220 990	1,1	1,4
13. SYP-Invest Oy	206 316	-	206 316	1,0	1,3
14. Thominvest Oy	177 666	-	177 666	0,9	1,1
15. Suomen Lääketieteen Säätiö	172 851	-	172 851	0,9	1,1
16. Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse s.r.	136 620	12 420	149 040	0,7	0,9
17. Kansaneläkelaitos	120 600	-	120 600	0,6	0,8
18. Osuuspankkien Keskuspankki Oy	110 200	26 100	136 300	0,7	0,7
19. Vakuutusosakeyhtiö Sampo	100 000	-	100 000	0,5	0,6
20. Lassila & Tikanoja Oy	96 000	23 400	119 400	0,6	0,6
	7 298 036	893 696	8 191 732	40,7	46,8
Hallintarekisteröidyt:					
Merita Pankki Oy	693 003	1 369 476	2 062 479	10,2	5,3
Muut rekisterinpitäjät	2 900	68 000	70 900	0,6	0,1

* Kuuluu Orion-konserniin.

** Ei äänioikeutta yhtiökokouksessa.

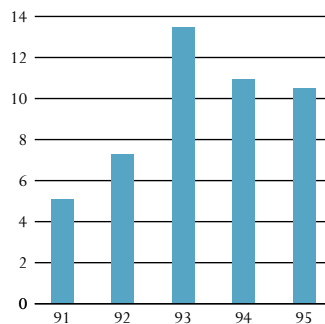
Osakkeenomistajaryhmät 31.12.1995

Ryhmä	Lukumäärä	Osakemäärä	% osakekannasta
Yksityishenkilöt	10 532	6 129 009	30,4
Yritykset	478	6 901 056	34,3
Säätiöt ja yhdistykset	320	3 122 002	15,5
Sijoitusrahastot	4	5 800	0,0
Vakuutusyhtiöt	20	1 606 772	8,0
Rahoituslaitokset	24	227 229	1,1
Hallintarekisteröidyt	5	2 133 379	10,6
Arvo-osuustilille siirtymättä olevat osakkeet		25 054	0,1
Yhteensä	11 383	20 150 301	100,0

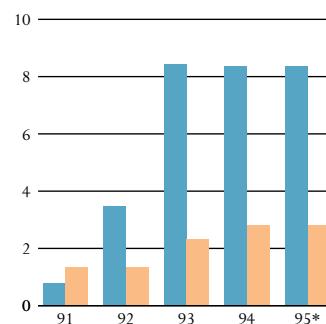
Osakepääoman korotukset vuodesta 1987

Korotustapa	Merkintäaika	Osakeantisuhde tai merkitsijä	Merkintä- hintaa	Uusien osakkeiden lukumäärä	Osakkeita yhteensä
Suunnattu	6.2.87	yritysosto	197,60	25 000 Bs	5 325 000
Suunnattu	5.3.87	yritysosto	190,00	20 000 Bs	5 345 000
Suunnattu	5.3.87	yritysosto	190,00	10 000 Bs	5 355 000
Suunnattu	27.4.87	yritysosto	220,00	15 000 Bs	5 370 000
Suunnattu	18.9.87	yritysosto	315,00	20 000 Bs	5 390 000
Rahastoanti	22.1.–23.2.88	5:1 A	-	839 025 A	6 229 025
Rahastoanti	22.1.–23.2.88	5:1 Bs	-	68 917 Bs	6 297 942
Rahastoanti	22.1.–23.2.88	5:1 Bv	-	170 058 Bv	6 468 000
Suunnattu	22.1.–23.2.88	henkilökunta	130,00	82 000 Bs	6 550 000
Suunnattu	22.6.88	yritysosto	223,00	86 000 Bs	6 636 000
Suunnattu	22.12.88	yritysosto	218,00	14 100 Bs	6 650 100
Suunnattu	23.6.92	yritysosto	300,00	66 667 A	6 716 767
Nim.arvon muutos	21.4.94	1:2 A	-	5 100 817 A	11 817 584
Nim.arvon muutos	21.4.94	1:2 B	-	1 615 950 B	13 433 534
Rahastoanti	21.4.94	2:1 A	-	5 100 817 A	18 534 351
Rahastoanti	21.4.94	2:1 B	-	1 615 950 B	20 150 301

Kassavirta/osake, Mmk

Tulos ja osinko osaketta kohti, mk

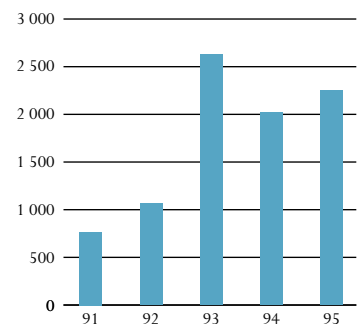

■ Tulos/osake

■ Osinko/osake

*Hallituksen ehdotus.

Osakekannan markkina-arvo, Mmk

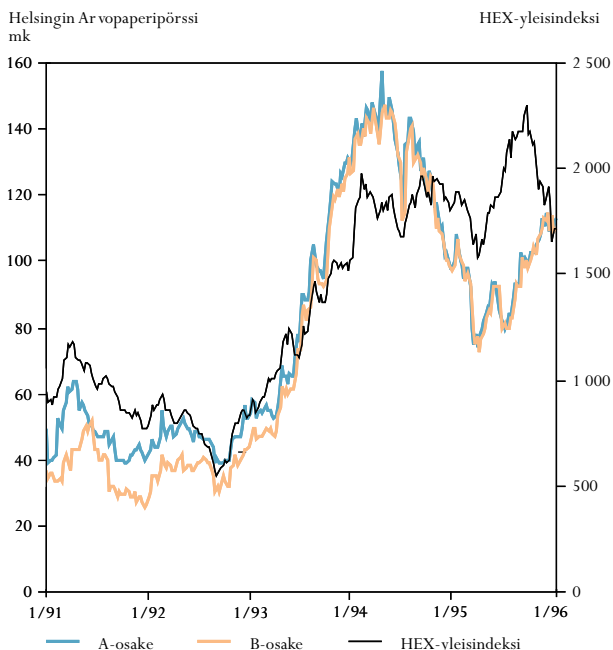
Osakeantikorjattu kurssikehitys

	Helsingin Arvopaperipörssi				NASDAQ, Wash.D.C.	
	A-osake, mk		B-osake, mk		ADR, USD	
	ylin	alin	ylin	alin	ylin	alin
1991	64,67	37,67	53,33	20,67	5,83	3,00
1992	57,67	37,67	46,67	26,00	4,92	3,00
1993	133,67	50,67	131,67	45,67	10,83	3,67
1994	155,00	97,00	148,00	95,00	13,50	9,75
1995						
I nelj.	115,00	74,00	113,00	72,20	10,75	8,25
II nelj.	94,50	76,20	93,50	76,50	11,13	8,50
III nelj.	106,00	79,00	105,00	79,90	12,25	9,00
IV nelj.	115,00	97,00	115,00	100,00	13,75	11,50

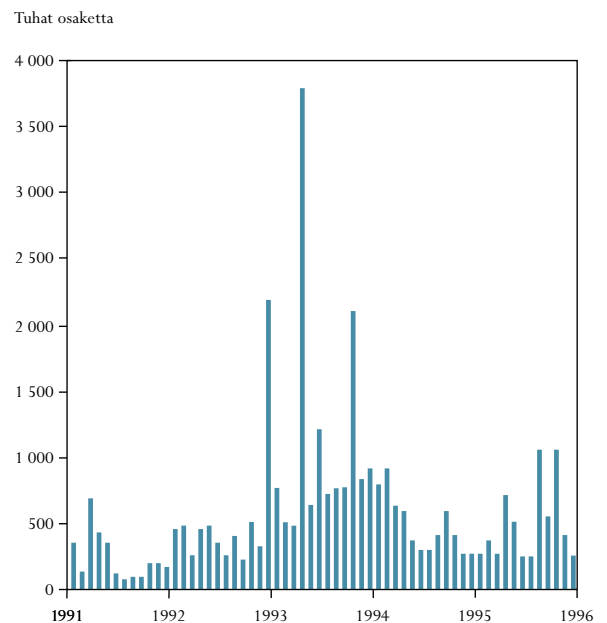
Osakeantikorjatut vaihtomäärät

	Helsingin Arvopaperipörssi				NASDAQ, Wash.D.C.	
	A-osake		B-osake		ADR	
	vaihto, kpl	osuus osake- määrästä, %	vaihto, kpl	osuus osake- määrästä, %	vaihto, kpl	osuus osake- määrästä, %
1991	1 908 600	12,6	817 473	19,7	146 757	10,6
1992	3 887 214	25,6	2 337 699	52,6	1 106 079	136,7
1993	7 674 447	50,2	5 593 563	129,8	183 175	67,9
1994	2 884 284	18,8	2 791 513	60,7	151 235	60,8
1995	2 496 636	16,3	3 304 319	68,2	113 069	41,6

A- ja B-osakkeiden kurssikehitys

Instrumentariumin A- ja B-osakkeiden vaihtomäärät

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja - välittömät verot}}{\text{Oma pääoma sisältäen laskennallisella verovelalla vähennetyt vapaaehtoiset varaukset + vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen laskennallisella verovelalla vähennetyt vapaaehtoiset varaukset + vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Gearing %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahat ja pankkisaamiset} - \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma sisältäen laskennallisella verovelalla vähennetyt vapaaehtoiset varaukset + vähemmistöosuus}} \times 100$
Quick ratio	=	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - ennakomaksut}}$
Current ratio	=	$\frac{\text{Rahoitus- ja vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä x osakkeiden pörssikurssi 31.12.
Tulos/osake	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + vähemmistöosuus} - \text{välittömät verot korjattuna satunnaiserien verovaikutuksella sekä verokannan muutoksen vaikutuksella laskennalliseen verovelkaan}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen laskennallisella verovelalla vähennetyt vapaaehtoiset varaukset + vähemmistöosuus}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä 31.12.}}$
Kassavirta/osake	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} + \text{vähemmistöosuus} + \text{suunnitelman mukaiset poistot} - \text{välittömät verot lukuunottamatta laskennallisen verovelan muutosta}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Nimellisosinko/osake}}{\text{Tilikauden aikana ja sen jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukertoimien tulo}}$
Osinkotuotto %	=	$\frac{\text{Osinko osaketta kohti}}{\text{Osakkeen pörssikurssi 31.12.}} \times 100$
P/E-luku	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$

U . S . G A A P I N M U K A I N E N T U L O S J A O M A P Ä Ä O M A

Suomalainen hyvä kirjanpito ja yhdysvaltalainen kirjanpitokäytäntö (United States Generally Accepted Accounting Principles, U.S. GAAP) eroavat toisistaan. Alla olevissa taulukoissa on esitetty U.S. GAAPin mukainen konsernin nettotulos ja oma pääoma sekä erot suomalaisen konsernitilinpäätöksen ja U.S. GAAPin välillä.

Instrumentarium julkaisee yhdysvaltalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisen tilinpäätösraportin (Form 20-F). Raportti on saatavissa Securities and Exchange Commissionista (SEC).

Konsernin nettotulos

(tuhat mk)	1.1.–31.12.1995	1.1.–31.12.1994
Tilikauden voitto konsernitilinpäätöksessä, laadittu suomalaisen kirjanpitotavan mukaan	139 623	193 934
(a) Vaihto-omaisuuden arvostus	-	- 20 801
(b) Eläkekulukorjaus	- 6 319	- 11 802
(d) Käyttöomaisuuden oikaisu	- 1 180	- 1 180
(e) Takaisinvuokraus	9 196	10 819
(f) Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	10 876
(g) Laskennallinen verovelka	- 2 892	15 642
(h) Käyttöomaisuusosakkeiden oikaisu	620	620
(k) Omaisuuslajin vaihto	-	- 9 343
U.S. GAAPin mukainen nettotulos	139 048	188 765
Osakkeita keskimäärin	20 151	20 151
Tulos/osake U.S. GAAPin mukaan, mk	6,90	9,37
Tulos/ADR-osaketodistus, mk	3,45	4,69

Oma pääoma

(tuhat mk)	31.12.1995	31.12.1994
Oma pääoma konsernitilinpäätöksessä, laadittu suomalaisen kirjanpitotavan mukaan	1 507 634	1 428 178
(b) Eläkekulukorjaukset	129 608	135 927
(c) Vaihto-omaisuusosakkeiden oikaisu	10 223	42 164
(d) Käyttöomaisuuden oikaisu	- 20 367	- 19 187
(e) Takaisinvuokraus	- 69 357	- 78 553
(g) Laskennallinen verovelka	- 79 645	- 76 304
(h) Käyttöomaisuusosakkeiden oikaisu	116 765	97 946
(j) Käyttöomaisuuden arvonorotus	- 2 775	- 2 775
(k) Omaisuuslajin vaihto	- 9 343	- 9 343
Oma pääoma U.S. GAAPin mukaan	1 582 743	1 518 053

Merkittävimmät erot yhtiön kirjanpitoperiaatteiden ja U.S. GAAPin välillä ovat seuraavat:

(a) Vaihto-omaisuuden arvostus

U.S. GAAP edellyttää, että vaihto-omaisuuteen aktivoidaan osuus valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Ennen vuotta 1994 vaihto-omaisuuden arvostuksessa ei huomioitu valmistuksen osuutta välillisistä kustannuksista, vaan se kirjattiin suoraan kuluksi suomalaisen kirjanpitokäytännön mukaan. Vuonna 1993 voimaan tulleen uuden kirjanpitolainsäädännön mukaisesti Instrumentarium aktivoi varaston arvoon myös osuuden välillisistä kustannuksista vuodesta 1994 lähtien.

(b) Eläkekulukorjaus

Instrumentarium-konserni on järjestänyt työntekijöiden eläketurvan paikallisen käytännön mukaisesti kussakin maassa, jossa sillä on toimintaa. Emoyhtiön työntekijöiden eläketurva on järjestetty pääosin Instrumentariumin Yhteiseläkesäätiö s.r:n kautta. Eläkesäätiö on emoyhtiön hallinnassa, ja sitä valvoo Suomen valtio. Eläkekulut ja siirrot eläkesäätiöön on kirjattu Suomen lainsäädännön mukaisesti, ja ne perustuvat vuosittain tehtäviin eläkelaskelmiin.

Vakuutusmatemaatikot ovat laskeneet eläkesäätiön eläkesitoumukset ja yhtiön vuotuisen eläkekulun U.S. GAAPin vaatimusten mukaisesti. U.S. GAAPin mukaisissa eläkevastuulaskelmissa käytettävät vakuutusmatemaattiset oletukset eroavat tietyiltä osin suomalaisissa laskelmissa käytettävistä oletamuksista. U.S. GAAPin mukainen eläkevastuu perustuu työntekijän työssäoloajan keskimääräiseen palkkatasoon. U.S. GAAPin mukainen eläkelaskelma tehtiin ensimmäisen kerran vuodelta 1989, jolloin syntynyt kirjauskäytännön ero jaksotetaan keskimääräiselle työntekijöiden työssäoloajalle.

U.S. GAAPin mukaan lasketun eläkekulun ja maksetun eläkesäätiösiirron välinen erotus on kirjattu ennakkoon maksetuksi eläkekuluksi tai -tuotoksi.

(c) Vaihto-omaisuusosakkeiden oikaisu

Suomalaisen laskentakäytännön mukaan vaihto-omaisuudessa olevat osakkeet on arvostettu yksittäisen osakkeen hankintahinnan tai tilinpäätöksen markkina-arvon perusteella. Osakkeista tehty arvonalennus voidaan peruuttaa mikäli markkina-arvo nousee olennaisesti. Ennen vuotta 1994 U.S. GAAPin mukaan arvonalennus voitiin tehdä, jos osakkeiden yhteenlaskettu hankintahinta oli korkeampi kuin osakkeiden yhteenlaskettu markkina-arvo.

U.S. GAAP tilinpäätös on tehty vuodesta 1994 lähtien noudattaen uutta säännöstä (Financial Accounting Standard No. 115, "SFAS 115"), jonka mukaan vaihto-omaisuusosakkeet arvostetaan markkina-arvoon. Markkina-arvon ja hankinta-arvon välinen erotus kirjataan oman pääoman oikaisuksi.

(d) Käyttöomaisuuden oikaisu

Suomalaisen kirjanpitokäytännön mukaan yhtiö on kirjannut rakennusaikaiset korot vuosikuluksi. U.S. GAAPin mukaan kyseiset korkokustannukset on aktivoitava osana rakennuksen hankintamenoa ja poistettava rakennuksen poistosuunnitelman mukaisesti vaikutusajanaan.

(e) Takaisinvuokraus

Vuonna 1992 samoin kuin aikaisempina vuosina yhtiö on myynyt ja vuokrannut takaisin eräitä kiinteistöjä. Suomalaisen kirjanpitokäytännön mukaan kiinteistön myynnistä syntynyt tappio tai voitto kirjataan tuloslaskelmaan myynnin yhteydessä. Vuonna 1992 yhtiö kirjasi suomalaisen tilinpäätöksen kiinteistöjen myynnistä syntynyttä voittoa 114 774 000 mk. Pääsääntöisesti U.S. GAAPin mukaan myynnin ja takaisinvuokrauksen yhteydessä saatu myyntitulo on jaksotettava vuokrasopimuksen kestoajalle. Tietyissä tapauksissa takaisinvuokrauksesta maksettu vuokra kirjataan korkokuluksi ja kiinteistön alkuperäisestä hankintahinnasta kirjataan poisto.

(f) Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta

U.S. GAAPin mukaan yhtiön osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta on otettava huomioon nettotulosta ja omaa pääomaa laskettaessa.

Suomalaisessa tilinpäätöksessä ennen vuotta 1994 osakkuusyhtiöt käsiteltiin hankintamenomenetelmän mukaisesti. Vuodesta 1994 lähtien yhtiö laskee osuuden osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta pääomamenetelmän mukaisesti konsernitilinpäätöksessään.

(g) Laskennallinen verovelka

U.S. GAAPin mukaan laskennallinen verovelka on laskettava kaikista julkaistavan tilinpäätöksen ja verotuksen perustana olevan tilinpäätöksen välisistä eroista. Vero lasketaan tilinpäätöshetkellä tiedossa olevan seuraavan vuoden verokannan mukaan.

U.S. GAAPin mukaiseen tilinpäätökseen on laskennallinen verovelka laskettu U.S. GAAPin ja suomalaisen tilinpäätöksen eroista sekä muista suomalaisen konsernitilinpäätöksen ja konserniyhtiöiden erillistilinpäätösten välisistä eroista.

(h) Käyttöomaisuusosakkeiden oikaisu

Vuonna 1990 yhtiö kirjasi 34 500 000 mk käyttöomaisuuden hankintamenoa liikearvona taseeseen. U.S. GAAPin mukaisesti kyseinen erä on käyttöomaisuuden hankintamenoa. Vuonna 1992 yhtiö teki 24 693 000 mk arvonalennuksen kyseisestä liikearvosta suomalaisessa tilinpäätöksessä. Loppuosa 4 341 000 mk poistetaan seitsemässä vuodessa.

Kuten kohdassa (c) on mainittu, yhtiön U.S. GAAPin mukainen tilinpäätös tehdään SFAS 115 -sääntöksen mukaisesti. Käyttöomaisuusosakkeet arvostetaan markkina-arvoon. Markkina-arvon ja hankinta-arvon välinen erotus kirjataan oman pääoman oikaisuksi.

(i) Tulos/osake

Suomalaisen tulos/osake-tunnusluvun laskentaperusteet on esitetty sivulla 46. U.S. GAAPin mukainen laskentatapa perustuu U.S. GAAPin mukaiseen nettotulokseen ja keskimääräiseen osakkeiden lukumäärään.

(j) Käyttöomaisuuden arvonkorotus

Suomessa hyväksytyyn kirjanpitoikäntönnön mukaan yhtiö on korottanut kirjanpidossa eräiden maa-alueiden ja rakennusten hankintamenoja. U.S. GAAP ei salli arvonkorotusten esittämistä tilinpäätöksessä.

(k) Omaisuuslajin vaihto

Vuonna 1994 Instrumentarium ja Oy Hackman Ab yhdistivät suurkeittiötoimintansa perustamalla uuden yhtiön, Hackman Metos Oy Ab:n. Instrumentarium omistaa Hackman Metos Oy Ab:sta 40 %. Instrumentarium myi uudelle yhtiölle käyttöomaisuutta ja kirjasi suomalaisessa tilinpäätöksessään 9 343 000 mk myyntivoiton. U.S. GAAPin mukaan myyntivoittoa ei kirjata, vaan se kirjataan velaksi, kunnes Instrumentariumilla ei ole osakkuusyhtiön toimintaan liittyviä vastuita ja velvoitteita.

U.S. GAAPIN MUKAINEN TULOS JA OMA PÄÄOMA

Tase

Taulukossa on esitetty suomalainen tase ja U.S. GAAPin mukainen tase.

(tuhat mk)	Suomalainen tilinpäätös		U.S. GAAPin mukainen tilinpäätös	
	1995	1994	1995	1994
Rahoitus- ja vaihto-omaisuus	1 502 332	1 509 505	1 424 100	1 411 410
Käyttöomaisuus	321 799	329 867	374 535	386 593
Konsernin liikearvo	124 656	147 386	122 174	144 284
Muu pitkäaikainen omaisuus	412 074	422 464	740 041	752 291
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 360 861	2 409 222	2 660 850	2 694 578
Lyhytaikainen vieras pääoma	529 533	611 658	529 533	573 594
Pitkäaikainen vieras pääoma	183 589	229 052	328 824	386 293
Laskennallinen verovelka	140 105	140 334	219 750	216 638
Oma pääoma	1 507 634	1 428 178	1 582 743	1 518 053
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 360 861	2 409 222	2 660 850	2 694 578

Tilintarkastajien lausunto

Olemme tarkastaneet sivuilla 47–50 olevat laskelmat konsernitilinpäätöksen tuloksesta ja omasta pääomasta, jotka on laadittu muuntaen suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaiset konsernitilinpäätökset United States Generally Accepted Accounting Principlen (U.S. GAAP) periaatteiden mukaisiksi. Mielestämme laskelmat ovat oikein laaditut.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 1995

COOPERS & LYBRAND OY

Göran Grén

KHT

OSOITTEET

INSTRUMENTARIUM

Toimitusjohtaja Markku Talonen
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 394 1505

Varatoimitusjohtaja Olli Riikkala
Medical Technology
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 146 3515

Taloussosasto
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 146 4172
Matti Salmivuori

Henkilöstöosasto
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 146 3885
Leo Johansson

Kiinteistöosasto
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 394 1527
Aarne Reponen

ANESTESIA JA TEHOHOITO

DATEX-ENGSTRÖM-RYHMÄ
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 446 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 278 6765
Hannu Ahjopalo

Datex
Teollisuuskatu 27 00510 HELSINKI
PL 446 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 146 3310
Mona Grönstrand

Engström Medical AB
Karlsbodavägen 18
Box 20109
S-161 02 BROMMA Ruotsi
puh. +46 8 629 3100
faksi +46 8 298 418
Arne Salo

Datex Medical Electronics B.V.
Kantemarsweg 18
3871 AP HOEVELAKEN Hollanti
P.O.Box 22
3870 CA HOEVELAKEN Hollanti
puh. +31 33 253 5404
faksi +31 33 253 7223
Robert T. Wesselingh

Datex S.A.R.L.
17, rue de Jean-Elysée Dupuy
F-69410 CHAMPAGNE
AU MONT D'OR Ranska
puh. +33 78 666 210
faksi +33 78 432 658
Gunter Kopf

Datex Medical Instrumentation, Inc.
2 Highwood Drive
Tewksbury, MA 01876 USA
puh. +1 508 640 0460
faksi +1 508 640 0469
John Geisel

Hoyer Klinikgeräte Handels GmbH
David-Ricardo Strasse 14
D-28832 ACHIM-UPHUSEN Saksa
puh. +49 421 486 40
faksi +49 421 486 4236
Torsten Stademann

Datex Engström Ibérica, S.L.
Lanzarote, 10
Poligono Los Alamillos
28700 SAN SEBASTIÁN DE LOS
REYES
(Madrid) Espanja
puh. +34 1 663 7750
faksi +34 1 653 2761
Antonio Pérez Martínez

Tonometrics Division
Sobakken 31
DK-2920 CHARLOTTENLUND
Tanska
puh. +45 39 641 338
faksi +45 39 641 489
Bo Holte

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET JA TARVIKKEET

DIAGNOSTINEN
KUVANTAMINEN JA
HAMMASLÄÄKETIETEELLISET
TUOTTEET
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 146 3515
Folke Lindberg

Instrumentarium Imaging
Nahkelantie 160 04300 TUUSULA
PL 20 04301 TUUSULA
puh. (90) 258 851
faksi (90) 257 276
Markku Wederhorn

Instrumentarium Imaging, Inc.
300, W. Edgerton Avenue
Milwaukee, WI 53207 USA
puh. +1 414 747 1030
faksi +1 414 481 8665
Edward R. Barker
Michael Palazzola

LM-Dental
Lääkintämuovi Oy
Rydöntie 12 A 20360 TURKU
PL 729 20361 TURKU
puh. (921) 253 8088
faksi (921) 238 7117
Jaakko Packalén

L-Dental Products Lumme Oy
Norrbyn rantatie 8 21600 PÄRÄINEN
puh. (921) 458 3411
faksi (921) 458 3414
Jaakko Packalén

MERIVAARA-RYHMÄ
Kuortaneenkatu 2
00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 278 9824
Ilkka Laipio

Merivaara
Puustellintie 2 15150 LAHTI
puh. (918) 869 11
faksi (918) 869 444
Ilkka Laipio

Merimedic AB
Nordenflychtsvägen 55
P.O.Box 30140
S-104 25 TUKHOLMA Ruotsi
puh. +46 8 619 9300
faksi +46 8 137 000
Royne Hallström

Merimedic A/S
Østensjøveien 18
P.O.Box 6022 Etterstad
N-0601 OSLO Norja
puh. +47 22 722 180
faksi +47 22 722 186
Per Michaelsen

Merivaara France S.A.R.L.
Parc de la Bussie
5, avenue Jules Vallès
F-95490 VAURÉAL Ranska
puh. +33 1 3430 9900
faksi +33 1 3430 9012
Frank Chantelot

Itka
Vitikka 1 02630 ESPOO
PL 63 02631 ESPOO
puh. (90) 5281
faksi (90) 528 2434
Pecca Peltonen

Medko Medical Oy
Kuortaneenkatu 2 00510 HELSINKI
PL 357 00101 HELSINKI
puh. (90) 394 11
faksi (90) 394 1913 tai
(90) 146 4048
Peter Tchernych

A/O Medko Medikal
Krasnopresnenskaja nab., 12
The World Trade Center (WTC)
6th Entrance, Office 1542
123610 MOSKOVA Venäjä
puh. +7 095 253 9705
puh./faksi +7 095 253 1542 tai
+7 502 253 2625 (satelliitti)
Vladimir Bondarenko

A/O Medko Medikal
Nab. reki Moiki, 11
191186 PIETARI Venäjä
puh. +7 812 325 8823 tai
+7 812 325 8824
faksi +7 812 325 8825
Tatjana Sjomina

AS Instrumentarium
Magdaleena tn. 3E-37
EE0013 TALLINNA Viro
puh. +372 6 502 545 tai
+372 6 502 546
faksi +372 6 502 544
Tiit Maasik

Instrumentarium SIA
12 Teatra Str., Suite 1a
LV-1050 RIIKA Latvia
puh. +371 7 216 128
faksi +371 7 216 334
Peter Tchernych

INSTRUMED
Vitikka 1 02630 ESPOO
PL 63 02631 ESPOO
puh. (90) 5281
faksi (90) 524 144
Kimmo Koiso-Kanttila

MEDINOVUM
Vitikka 1 C 02630 ESPOO
PL 67 02631 ESPOO
puh. (90) 5281
faksi (90) 528 2205
Pecca Mäkelä

SOXIL S.p.A
Via Aldo Moro 1/A
I-43035 FELINO (PR) Italia
puh. +39 521 834 826
faksi +39 521 835 407
Seppo Oksanen
Filip Heilpern

OPTIIKKA

Pecca Perttilä
Vitikka 1 02630 ESPOO
PL 6 02631 ESPOO
puh. (90) 5281
faksi (90) 502 1551
Myymlät Keijo Karvonen
Markkinointi Raimo Tikkanen

AB Ögat
Korta gatan 4
S-171 54 SOLNA Ruotsi
puh. +46 8 284 210
faksi +46 8 283 310
Torbjörn Persson

AS Instruett
Viru väljak 4
EE0001 TALLINNA Viro
puh./faksi +372 2 630 1299
Pecca Perttilä

ERILLISYKSIKÖT

OY BERGENHEIM YHTIÖT AB
Vitikka 1 B 02630 ESPOO
PL 135 02631 ESPOO
puh. (90) 528 41
faksi (90) 502 3203
Tuula Seppänen

INSTRU DATA OY
Niittyjärvenpolku 10 00620 HELSINKI
PL 138 00621 HELSINKI
puh. (90) 757 1022
faksi (90) 757 3515
Dan Högström

Instru Data A/O
51, V.O. Sredniy pr.
199178 PIETARI Venäjä
puh. +7 812 110 4133
faksi +7 812 327 9843
Jarkko Ovaska

Instru Data UAB
Liepyno 7
LT-2600 VILNA Lietua
puh. +370 2 727 747
faksi +370 2 727 337
Jarkko Ovaska

Instru Data (Riika)
Teatra iela 12 no 1A
LV-1050 RIIKA Latvia
puh. +371 2 224 614
faksi +371 2 216 482
Jarkko Ovaska

OY TEKNO-REMA AB
Vitikka 1 02630 ESPOO
PL 68 02631 ESPOO
puh. (90) 5281
faksi (90) 523 882
Juha Uskali

KATUOSOITE

KUORTANEENKATU 2, 00510 HELSINKI

POSTIOSOITE

PL 357, 00101 HELSINKI

PUHELIN

(90) 394 11, FAX (90) 146 4172